

PARTNERTÁJÉKOZTATÓ HÍRLEVÉL

ÁLLATTENYÉSZTÉSI TELJESÍTMÉNYVIZSGÁLÓ KFT.

2022. XXII. ÉVFOLYAM 11. SZÁM | NOVEMBER

*Áldott,
békés karácsonyi
ünnepeket és
boldog új évet kíván az*

AZ A2 TEJ ELŐNYEI

12.
oldal

NÖVÉNYI KIVONATOKKAL A BORJÚHASMENÉS
ELLEN

14.
oldal

KUKORICASZILÁZSAINK 2022.

26.
oldal

A JUMARTOK X.

32.
oldal

TARTALOM

KÖSZÖNTŐ	3
SZARVASMARHA-ÁGAZATI SZEMINÁRIUMOK 2023.	4
SZÁMADÁS AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT ÁLLOMÁNYRÓL	6
AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TEHENÉSZETEK LEGJOBBJAINAK ÚJ ORSZÁGOS RANGSORAI	6
AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEK LEGJOBBJAINAK MEGYEI RANGSORAI: a legjobb 10 tehenészet	8
AZ A2 TEJ ELŐNYEI	12
ÁLLATEGÉSZSÉG ÉS TAKARMÁNYOZÁS Antimikrobiális növényi kivonat keverék hatása a borjak cryptosporidium fertőzőtségére és teljesítményére (Dr. Forgó István, Farsang Alexandra, Kaiser Zsófi, Szathmári Tamás, dr. Szakács Krisztián, Lehel László, Bazsó Csaba, Érsek Zsuzsanna, dr. Patrick Ward, Myriam Deshaies, Han Van Der Broek)	14
SZOMATIKUS SEJTSZÁM-VIZSGÁLAT A TEJMINŐSÉG JAVÍTÁSÁÉRT	20
TEJMINTÁKBAN AZONOSÍTOTT KÓROKOZÓK ARÁNYA	21
TERMÉKENYÍTÉSI ADATOK ELEMZÉSE A SZAPORÍTÁS JAVÍTÁSÁÉRT	21
TEJKARBAMID-VIZSGÁLAT A TAKARMÁNYOZÁS JAVÍTÁSA ÉRDEKÉBEN	22
PAG VIZSGÁLATI EREDMÉNYEK	22
A TEJÁGAZAT ÖKONÓMIÁJA (Dr. Ózsvári László)	24
A JÓ MINŐSÉGŰ TÖMEGTAKARMÁNY A GAZDASÁGOS TERMELÉS ALAPJA Kukoricaszilázsaink 2022. (Szezonnyitó adatok) (Dr. Orosz Szilvia)	26
TUDOMÁNY, EGÉSZSÉG, JÓKEDV A jumartok X. – A jumartok említése a 19. században (folytatás) (Dr. Kenéz Árpád)	32
A TEJ SZAKMAKÖZI SZERVEZET ÉS TERMÉKTANÁCS HÍREI	34

Elérhetőség:

Cím: 2100 Gödöllő, Dózsa György út 58.

Telefon: 06-20-406-7084

E-mail: atkft@atkft.hu

Honlap: www.atkft.hu

Felelős kiadó:

Kövesdi Zsolt, ügyvezető igazgató

Főszerkesztő:

Rácz Henriett | 06-20/329-5227

racz.henriett@atkft.hu

A szerkesztőbizottság tagjai:

Dr. Dégen László, Dr. Kenéz Árpád,

Dr. Monostori Attila, Dr. Orosz Szilvia,

Dr. Ózsvári László, Rácz Henriett

Grafikai előkészítés:

Kutas Ferenc

Nyomás:

Vármédia Print Kft.

www.varmediaprint.hu

ISSN HU-2063-3491

KÖSZÖNTŐ

Tisztelt Partnereink!

Szívmelengető belegondolni abba, hogy 2023-ban a Szarvasmarha-ágazati Szeminárium rendezvénysorozatunk 10 éves jubileumát fogja ünnepelni. Hosszú volt az út idáig, néha könnyebb, néha nehezebb, de akármilyen körülmények is voltak, egy dolog nem változott: az Önök kitartása, megtisztelő érdeklődése, mely mindig továbblendített bennünket. Az elmúlt éveknek köszönhetően rendezvényünk nemzetközileg is ismert, elismert lett, amire nagyon büszkék vagyunk. Ezért úgy gondoltuk, hogy egy ilyen szép évfordulót egy igazán ütős programmal lehet méltón megünnepelni. Az év utolsó Partnertájékoztató Hírlevelében tehát közzétesszük a következő év programtervezetét, melyet a 4-5. oldalon találnak meg.

Az idei év utolsó szemináriumának rövid beszámolóját pedig alább olvashatják.

Az év végéhez közeledve pedig szeretnék Önöknek áldott, békés karácsonyt és sikerekben gazdag új évet kívánni.

Üdvözlettel,
Kövesdi Zsolt
ügyvezető igazgató

SZARVASMARHA-ÁGAZATI SZEMINÁRIUM

2022. november 30. – december 1.

A szeminárium első napjának témája a rost volt. **Dr. Orosz Szilvia** előadása visszavitt bennünket az alapokhoz, és tulajdonképpen előkészítette két amerikai előadónk témáját. Szó volt többek közt a kérődzők rostellátásáról, a rost lebontásának körülményeiről, valamint a rostlebonlás mértékéről és üteméről. Majd **David Combs** professzor következett a Wisconsin Egyetemről, aki a TTNDFd modellről beszélt, irányt adott a takarmányadagok összeállításához, és hangsúlyozta a rostemészthetőség jelentőségét a tejtermelésben. Majd **dr. William Prokop** előadását hallhattuk a takarmányvizsgálatok fontosságáról, a tömegtakarmányok minőségének hatásáról a takarmányadagok összeállításánál.

A szeminárium második napján az állategészségügyi témák kerültek előtérbe. Először **dr. Abonyi Tamás** beszélt a folyamatosan veszélyt jelentő gümőkórrol, majd **dr. Ózsvári László** ismertette magyarországi telepeken végzett kísérletek eredményeit a tőgyfertőtlenítés és a fejőberendezések tisztításával kapcsolatosan. **Dr. Jerzsele Ákos** zárta a napot, aki az új szabályozás szerinti antibiotikum-használatról tartott előadást.

Reméljük, hogy a következő oldalakon olvasható jövő évi programunk elnyeri tetszésüket, és továbbra is találkozunk rendezvényeinken.

SZARVASMARHA-ÁGAZATI SZEMINÁRIUM PROGRAMTERVEZET

SZOLNOKI FŐISKOLA (SZOLNOK, TISZALIGETI SÉTÁNY)

2023. MÁRCIUS 1-2.

Idő-beosztás		Témák	Előadó
1. nap	10-11	A brachytikus törpe cirokfélék termesztésének és betakarításának tapasztalatai az USA-ban	Thomas Francis Kilcer, USA
	11-12	Az alacsony szárazanyag-tartalmú cirokfélék betakarításának és tartósításának tapasztalatai az USA-ban	Thomas Francis Kilcer, USA
	12-13	Az extrém szárazságtűrő évelő olaszperje termesztése, tartósítása és hasznosítása Észak-Olaszországban I.	Prof. Robert Pilu Milanói Egyetem, Olaszország
	14-15	Az extrém szárazságtűrő évelő olaszperje termesztése, tartósítása és hasznosítása Észak-Olaszországban II.	Prof. Robert Pilu Milanói Egyetem, Olaszország
	15-16	Az év tömegtakarmánya 2022. díj átadása	Dr. Orosz Szilvia, ÁT Kft.
2. nap	10-11	Vízmegkötő talajművelés	Dr. Dobos Endre, Miskolci Egyetem
	11-12	Az öntözés hazai helyzete	Dr. Futó Zoltán
	12-13	Tejpiaci kilátások	Fórián Zoltán, vezető agrárszakértő Agrár Kompetencia Kp., Erste Bank

2023. JÚNIUS 7-8.

Idő-beosztás		Témák	Előadó
1. nap	10-11	A lábvégbetegség hatása a tehén viselkedésére (fekvási idő, szociális interakciók, petefészek-működés, kérődzés)	Prof. Jan Shear, Iowai Egyetem, USA
	11-12	A lábvégbetegségek megelőzése a gyakorlatban	Prof. Jan Shear, Iowai Egyetem, USA
	12-13	A MgO keverék szerepe az előkészítő takarmányozásban	Neo Feed Timac
	14-15	A testsúly pontos ismeretének szerepe a takarmányadag összeállításakor - gyakorlati példák	Dr. William Prokop, USA
	15-16	A tranzíció során bekövetkező kondícióváltozás hatása és megelőzése takarmányozási eszközökkel	Dr. William Prokop, USA
	16-17	Az év kukoricaszilázsa 2022. díj átadása	Dr. Orosz Szilvia, ÁT Kft.
2. nap	10-11	Tehénkomfort és istállótervezés	Dr. Nigel B. Cook Wisconsini Egyetem, USA
	11-12	Ventilációs rendszerek és hűtéstechnológia (istállótervezés, ventilátor típusok, monitoring eszközök)	Dr. Nigel B. Cook Wisconsini Egyetem, USA
	12-13	Az agrárdigitalizáció elemeinek megjelenése, elterjedése és azok hatása a hazai tejtermelő és húsmarha tartó gazdaságok napi gyakorlatában	Dr. Pajor Gábor, állatorvos- adatelemző és informatikus, Ökológiai Mezőgazdasági Kutatóintézet

2023. SZEPTEMBER 13-14.

Idő-beosztás		Témák	Előadó
1. nap	10-11	A strukturális rost elméleti alapjai	Dr. Orosz Szilvia
	11-12	A rost bendőbeli mozgása és viselkedése	Prof. David Combs Wisconsini Egyetem, USA
	12-13	A fizikailag hatékony rost és a rost bendőbeli lebomlásának kapcsolata	Prof. David Combs Wisconsini Egyetem, USA
	14-15	A fizikailag hatékony rost és a nem emészthető rost kapcsolata. A peuNDF elmélete	Dr. William Prokop, USA
	15-16	A Penn State szeparátor új ajánlása	Dr. William Prokop, USA
2. nap	10-11	Járványügyi kérdések. Ki a gyilkos?	Dr. Búza László Topigs Norsvin Közép-Európa Kft.
	11-12	Tőgyhigiéna és tőgyegészségügy – tények és tévhitek	Dr. Berkes Ágnes Kersia Hungária Kft.
	12-13	A tőgy utófertőtlenítés helyes gyakorlata	Dr. Kovács Péter Állatorvostudományi Egyetem

2023. NOVEMBER 29-30.

Idő-beosztás		Témák: AMS & AFS	Előadó
1. nap	10-11	Az abrak : tömegtakarmány arány és a táp elhelyezésének (PMR vagy robot) hatása a tehén viselkedésére AMS-ben	Prof. Trevor DeVries, Kanada
	11-12	A kérődzés jelentősége. Az állva kérődzés káros hatásai a fekvő történő kérődzéssel szemben	Prof. Trevor DeVries, Kanada
	12-13	A robottakarmányozás egyes takarmányozási kérdései Tisztaberekben	Bodó Gergő, Tisztaberek
	14-15	A takarmányozás fontosabb gyakorlati kérdései AMS-ben (53 AMS telep tapasztalatai alapján Minnesota és Wisconsin államban)	Prof. Marcia Endres Minnesotai Egyetem, USA
	15-16	Az ellés utáni kérődzési idő és a csúcstermelés közötti összefüggés	Prof. Marcia Endres Minnesotai Egyetem, USA
2. nap	10-11	A tejátvétel kritériumai	Felkérés alatt
	11-12	A tej kémiai, fizikai és érzékszervi elváltozásai	Felkérés alatt
	12-13	A tejház kialakításának követelményei	Felkérés alatt

A változtatás jogát fenntartjuk!

A részvétel előzetes regisztrációhoz kötött
(atkft.hu/rendezvenyek, atkft.coolticket.hu).

Az ágazat életében részt vevő minden kollégát szeretettel várunk rendezvényünkre!

További információ:

Rácz Henriett
szeminarium@atkft.hu, +36-20/329-5227
www.atkft.hu

A rendezvény támogatói:

SZÁMADÁS AZ "A" MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT ÁLLOMÁNYRÓL (2022. NOVEMBER)

1. táblázat: A termelés-ellenőrzött állomány jellemzői ellenőrzési módszerek szerint

Az ellenőrzés módja	Tenyészetek száma	Záró tehénlétszám	Fejt tehénlétszám	Összes tej (kg)	Fejési átlag	Istálló-átlag	Előző ellenőrzés óta létszám növekedés	csökkenés
"A" módszer	384	174 217	144 069	4 760 555	33,04	27,33	6 741	6 902
"C" módszer	31	884	651	13 407	20,59	15,17	20	14

2. táblázat: Az ellenőrzött tehénállomány létszáma és termelése az aktuális havi ellenőrző fejés napján (megyéenként, összesen és átlagosan)

Megye	Tenyészetek száma	Záró tehénlétszám	Átlag (tehen/telep)	Fejt tehénlétszám	Összes tej (kg)	Fejési átlag	Istálló-átlag	Előző ellenőrzés óta létszám	Növekedés	Csökkenés	Változás
Baranya	18	10 377	577	8 692	286 426	32,95	27,60	542	302	240	
Bács - Kiskun	25	5 637	225	4 580	127 849	27,91	22,68	160	182	-22	
Békés	32	16 273	509	13 186	420 818	31,91	25,86	502	1062	-560	
Borsod - Abaúj - Zemplén	18	8 455	470	7 035	238 607	33,92	28,22	296	224	72	
Csongrád-Csanád	21	9 600	457	7 872	260 037	33,03	27,09	367	320	47	
Fejér	16	10 383	649	8 498	269 586	31,72	25,96	364	406	-42	
Győr - Moson - Sopron	31	15 545	501	13 076	452 814	34,63	29,13	712	699	13	
Hajdú - Bihar	46	19 605	426	16 352	535 947	32,78	27,34	688	849	-161	
Heves	8	3 101	388	2 554	85 771	33,58	27,66	116	110	6	
Komárom - Esztergom	8	5 275	659	4 522	172 187	38,08	32,64	202	181	21	
Nógrád	8	3 431	429	2 785	88 430	31,75	25,77	133	119	14	
Pest	22	12 436	565	10 330	368 599	35,68	29,64	740	500	240	
Somogy	10	6 297	630	5 486	187 748	34,22	29,82	247	179	68	
Szabolcs - Szatmár - Bereg	23	10 781	469	8 721	273 719	31,39	25,39	421	466	-45	
Jász - Nagykun - Szolnok	25	10 741	430	8 760	286 759	32,73	26,70	396	462	-66	
Toina	27	5 964	221	4 791	136 168	28,42	22,83	220	136	84	
Vas	15	6 418	428	5 381	172 959	32,14	26,95	172	217	-45	
Veszprém	21	10 424	496	8 556	299 981	35,06	28,78	366	355	11	
Zala	10	3 474	347	2 892	96 150	33,25	27,68	97	133	-36	
2022. november	384	174 217	454	144 069	4 760 555	33,04	27,33	6 741	6 902	-161	
eltérés az előző hónaptól:	1	-161	-1	-659	-4 720	0,11	0,00	1105	227		

3. táblázat: Az "A" módszerrel ellenőrzött tehénállomány istállóátlag szerinti megoszlása

Istálló-átlag	Száma	Telepek %-os megoszlása	Száma	Tehenek %-os megoszlása
30.1 kg felett	76	19,84	57 308	32,89
25.1 - 30.0 között	102	26,63	60 412	34,68
20.1 - 25.0 között	100	26,11	37 953	21,78
15.1 - 20.0 között	57	14,88	11 897	6,83
10.1 - 15.0 között	35	9,14	5 748	3,30
5.1 - 10.0 között	12	3,13	790	0,45
5.0 kg alatt	1	0,26	109	0,06
Összesen:	383	100,00	174 217	100,00
Istállóátlag: 27,33 kg				

AZ "A" MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TEHÉNÉSZETEK LEGJOBBJAINAK ÚJ ORSZÁGOS RANGSORAI

4. táblázat: Az előző évi átlaglétszámnál (444 ellenőrzött tehénél) kevesebbet tartó 25 legjobb tenyészet istállóátlag szerinti rangsora

Rang-sor	azonosító	Tenyészet megnevezés	cím	Záró tehénlétszám	Fejt tehénlétszám	Összes napi tej (kg)	Fejési átlag	Istálló-átlag
1	1950801	Johann Walch	Zalaszentiván	1	1	40	40,30	40,30
2	1468621	Herceg-Farm Kft.	Csaholc	201	163	8 094	49,65	40,27
3	0406521	Emődi Mezőgazdasági Zrt.	Emőd	429	373	14 806	39,69	34,51
4	0364801	Dán és Társa Mg. Term. és Sz. Bt.	Bélmegyer	100	89	3 422	38,45	34,22
5	0848821	Magyar Szabolcs Gergő	Berettyóújfalu	133	114	4 493	39,41	33,78
6	0846921	Formula-Gp Ker.Term.és Szolg. Kft.	Hajdúböszörmény	428	377	14 407	38,22	33,66
7	0850221	ifj. Ádány József	Berettyóújfalu	111	96	3 686	38,39	33,21
8	0521021	Zombortej Kft.	Kiszombor	344	283	11 275	39,84	32,78
9	1544101	Nagykörűi Haladás Zrt.	Nagykörű	374	321	12 165	37,90	32,53
10	0105201	Kelet-Mecsek Kft.	Pécsvárad	359	307	11 598	37,78	32,31
11	0807421	Hajdúböszörményi Mg. Zrt.	Hajdúböszörmény	401	341	12 798	37,53	31,92
12	0307901	Holstein-Farm Kft.	Gerendás	335	284	10 621	37,40	31,70
13	0201601	Déli Agrárszakképzési Centrum	Jánoshalma	31	25	977	39,08	31,52
14	1802001	AGROMNIA Farm Tejt. és Állatt. Kft.	Vaszar	289	232	9 028	38,92	31,24
15	0742221	Duna-Ág Agro Szövetkezet	Halászi	189	156	5 899	37,81	31,21
16	1501601	Tirus Zrt.	Kisújszállás	426	365	13 281	36,39	31,18
17	0700221	"Haladás" Mezőgazdasági Kft.	Kóny	212	195	6 544	33,56	30,87
18	1835101	Kemenesszentpéteri Agro Kft.	Kemenesszentpéter	235	203	7 239	35,66	30,80
19	0849721	Ádány Nóra	Berettyóújfalu	159	137	4 889	35,68	30,75
20	1280321	Némedi Endre	Tápiószőlős	153	133	4 665	35,08	30,49
21	1269902	Agro-Taks Kft.	Taksony	327	284	9 863	34,73	30,16
22	1467521	Dancsné Orosz Katalin Farm	Tiszavasvári	427	350	12 829	36,65	30,04
23	1127301	Bircsák Farm Kft.	Cséce	291	242	8 702	35,96	29,90
24	1847701	Laktagro Kft.	Csót	269	239	8 006	33,50	29,76
25	1726601	Sárvári Mg. Zrt.	Hegyfalu	366	302	10 867	35,98	29,69
Összes tehen / fejt tehen / napi összes tej kg				6 590	5 612	210 192		
Átlag tehen / fejt tehen / fejési átlag / istállóátlag				264	224		37,45	31,90

5. táblázat: Legalább az előző évi átlaglétszámú (444 és több) ellenőrzött tehenet tartó 25 legjobb tenyészet istállóátlag szerinti rangsora

Rang-sor	azonosító	A tenyészet megnevezés	cím	Záró tehénlétszám	Fejt tehénlétszám	Összes napi tej (kg)	Fejési átlag	Istálló-átlag
1	1015421	Solum Zrt.	Komárom, Csémpusztá	1230	1038	50 318	48,48	40,91
2	1004021	Solum Zrt.	Komárom	1 001	866	39 219	45,29	39,18
3	1270422	Hunland Farm Kft. di Pizzocheri Paolo e Famiglia	Gomba-Felsőfarkasd	2 102	1 792	80 480	44,91	38,29
4	1935921	PMPS CONSULTING Kft.	Türje	501	451	18 944	42,01	37,81
5	0701521	Kisalföldi Mezőgazdasági Zrt.	Nagyszentjános	881	711	33 284	46,81	37,78
6	1429221	Erdőhát Zrt.	Csaholc	1 575	1 282	57 741	45,04	36,66
7	0781621	Kisalföldi Mezőgazdasági Zrt.	Rétalap-Balogtag	781	768	27 901	36,33	35,72
8	1808502	Nemesszalóki Mezőgazdasági Zrt.	Nemesszalók	1 430	1 212	50 953	42,04	35,63
9	0739423	Dunakiliti Agrár Zrt.	Dunakiliti	1 067	951	37 676	39,62	35,31
10	0701821	Extra Tej Tejtermelő Kft.	Beled	1 051	888	36 973	41,64	35,18
11	1249021	Lakto Kft.	Dabas	992	842	34 234	40,66	34,51
12	0814621	Kasz-Farm Kft.	Derecske	703	611	24 064	39,39	34,23
13	0425921	Geo-Friz Mg-i Ker-i és Szolg. Kft.	Onga	1 160	987	39 704	40,23	34,23
14	1465701	Berek-Farm Kft.	Tisztaberek	938	775	31 978	41,26	34,09
15	1367221	Claessens Mg. Kft.	Somogyaszob	2 126	1 871	72 099	38,53	33,91
16	0807621	Hajdúböszörményi Béke Mg-i Kft.	Hajdúböszörmény	1 853	1 580	62 257	39,40	33,60
17	1270623	Dél-Pest Megyei Mg. Zrt.	Törtel	983	842	33 008	39,20	33,58
18	1847401	Agroprodukt Zrt.	Gic-Hathalom	572	487	19 193	39,41	33,55
19	1719923	Szombathelyi Tang. Zrt.	Ják-Felsőnyírvár	683	605	22 792	37,67	33,37
20	0781721	Kisalföldi Mg. Zrt.	Kapuvár-Miklósmajor	1 013	838	33 781	40,31	33,35
21	0842522	Agrárgazdaság Kft.	Újszentmargita	588	477	19 509	40,90	33,18
22	0934621	Multiton Kft.	Sarud	626	548	20 546	37,49	32,82
23	0425621	Ivanics Imre	Csobaj	528	447	17 323	38,75	32,81
24	0305021	Hidasháti Zrt.	Békés	1 101	870	36 061	41,45	32,75
25	0146721	Bicsérdi Arany-Mező Zrt.	Bicsérd	795	708	25 950	36,65	32,64
Összes tehen / fejt tehen / napi összes tej kg				26 280	22 447	925 985		
Átlag tehen / fejt tehen / fejési átlag / istállóátlag				1051	898		41,25	35,24

6. táblázat: Az 1000 ellenőrzött tehénnél többet tartó tenyészetek istállóátlag szerinti rangsora

Rang-sor	azonosító	A tenyészet megnevezés	cím	Záró tehénlétszáma	Fejt tehénlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlag	Istálló-átlag
1	1015421	Solum Zrt.	Komárom, Csémpusztá	1 230	1038	50 318	48,48	40,91
2	1004021	Solum Zrt.	Komárom	1 001	866	39 219	45,29	39,18
3	1270422	Hunland Farm Kft. di Pizzocheri Paolo e Famiglia	Gomba-Felsőfarkasd	2 102	1 792	80 480	44,91	38,29
4	1429221	Erdőhát Zrt.	Csaholc	1 575	1 282	57 741	45,04	36,66
5	1808502	Nemesszalóki Mezőgazdasági Zrt.	Nemesszalók	1 430	1 212	50 953	42,04	35,63
6	0739423	Dunakiliti Agrár Zrt.	Dunakiliti	1 067	951	37 676	39,62	35,31
7	0701821	Extra Tej Tejtermelő Kft.	Beled	1 051	888	36 973	41,64	35,18
8	0425921	Geo-Friz Mg-i Ker-i és Szolg. Kft.	Onga	1 160	987	39 704	40,23	34,23
9	1367221	Claessens Mg. Kft.	Somogyaszob	2 126	1 871	72 099	38,53	33,91
10	0807621	Hajdúböszörményi Béke Mg-i Kft.	Hajdúböszörmény	1 853	1 580	62 257	39,40	33,60
11	0781721	Kisalföldi Mg. Zrt.	Kapuvár-Miklósmajor	1 013	838	33 781	40,31	33,35
12	0305021	Hidasháti Zrt.	Békés	1 101	870	36 061	41,45	32,75
13	0650401	Agárdi Farm Állatt. Növterm. Kft.	Seregélyes-Elzamajor	1 131	964	36 228	37,58	32,03
14	1733301	Sárvári Mg. Zrt.	Káld	1 077	918	34 234	37,29	31,79
15	0416521	Geo-Milk Kft.	Sárospatak	1 206	1 026	38 332	37,36	31,78
16	0517101	Kinizsi 2000 Mezőgazdasági Zrt.	Fábiánsebestyén	1 045	841	33 143	39,41	31,72
17	0650101	Prograg-Agrárcentrum Kft.	Ráckeresztúr-Martonvásár	1 314	1 100	41 100	37,36	31,28
18	0841121	Nyakas Farm Kft.	Hajdúnánás	1 746	1 450	54 540	37,61	31,24
19	0560421	Hód-Mezőgazda Zrt.	Hódmezővásárhely	1 659	1 379	51 521	37,36	31,06
20	1434121	Bátortrade Kft.	Nyírbátor	1 294	1 092	39 445	36,12	30,48
21	0155521	DUPOR Állatteny. Ker. és Szolg. Kft	Görösgal	1 080	943	32 745	34,72	30,32
22	0157821	Bólyi Mg. Term. Ker. Zrt.	Csipőtelek	2 825	2 338	83 700	35,80	29,63
23	1800622	Agroprodukt Zrt.	lhász-Zsigmondháza	1 611	1 306	47 074	36,04	29,22
24	0601001	Enyingi Agrár Zrt.	Kiscsérpusztá	1 693	1 372	49 166	35,84	29,04
25	1278521	Hunland Dairy Kft.	Bugyi	2 162	1 841	62 521	33,96	28,92
26	1915621	Zalagroup Milk Kft.	Hottó	1 032	885	29 838	33,72	28,91
27	1355301	Bos-Frucht Agrárszövetkezet	Kazsók	1 633	1 454	47 057	32,36	28,82
28	1152101	Com-Agro Sardo Kft.	Nógrádkövesd	2 099	1 697	59 145	34,85	28,18
29	0700926	Inícia Zrt.	Ikrény	1 211	986	33 587	34,06	27,73
30	1503501	Jász-Föld Zrt.	Jászladány	1 100	845	28 225	33,40	25,66
31	1504401	Jászapáti 2000 Mg. Zrt.	Jászapáti	1 239	1 033	31 323	30,32	25,28
32	1415001	Inter Agrárium Mg. Kft.	Nagyecsed	1 108	824	17 351	21,06	15,66
Összes tehen / fejt tehen / napi összes tej kg				45 974	38 469	1 447 533		
Átlag tehen / fejt tehen / fejési átlag / istállóátlag				1 585	1 327		37,63	31,49

AZ "A" MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEK LEGJOBBJAINAK MEGYEI RANGSORAI: MEGYÉNKÉNT A LEGJOBB 10 TEHENÉSZET (LEGALÁBB 20 FEJT TEHÉN) (2022. NOVEMBER)

7.1. táblázat: Baranya megye

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehenlétszáma	Fejt tehenlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	0146721	Bicsérdi Arany-Mező Zrt.	Bicsérd	795	708	25 950	36,65	32,64
2.	0105201	Kelet-Mecsek Kft.	Pécsvárad	359	307	11 598	37,78	32,31
3.	0116321	Borjádi Mg.Term. Ker. Szolg. Zrt.	Borjád	527	451	16 544	36,68	31,39
4.	0155521	DUPOR Állatteny. Ker. és Szolg. Kft	Görösgal	1 080	943	32 745	34,72	30,32
5.	0157821	Bólyi Mg. Term. Ker. Zrt.	Csipótelek	2 825	2 338	83 700	35,80	29,63
6.	0113421	Szajki Zrt.	Szajk	501	436	14 831	34,02	29,60
7.	0111021	Geresdlaki Mg. Zrt.	Geresdlak	408	347	11 003	31,71	26,97
8.	0112401	"Duna Gyöngye 2000" Mg. Zrt.	Dunaszekcső	277	234	7 156	30,58	25,83
9.	0117721	Makrom Kft.	Mágocs	456	384	11 355	29,57	24,90
10.	0115521	Sombereki Mg. Szövetkezeti Zrt.	Somberek	397	306	9 798	32,02	24,68
Összes tehen / fejt tehen / napi összes tej kg				7 625	6 454	224 680		
Átlag tehen / fejt tehen / fejési átlag / istállóátlag				763	645		34,81	29,47

7.2. táblázat: Bács - Kiskun megye

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehenlétszáma	Fejt tehenlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	0201601	Déli Agrárszakképzési Centrum	Jánoshalma	31	25	977	39,08	31,52
2.	0200821	Chjaviza Kft.	Tiszaalpar	472	385	14 053	36,50	29,77
3.	0200901	Dávodi Augustus 20. Zrt.	Dávod	891	773	25 922	33,53	29,09
4.	0222501	Dóza Mg. Zrt.	Tass	888	728	24 537	33,70	27,63
5.	0217721	Kiskun Farm Kft.	Kiskunfélegyháza	446	361	11 672	32,33	26,17
6.	0212001	Kék Duna Mg. Szöv.	Fajsz	271	251	5 671	22,59	20,93
7.	0240701	Katymár Food Kft.	Katymár	178	136	3 555	26,14	19,97
8.	0200301	Kapcsándi Jenő Zoltán	Tiszaalpar	113	89	2 202	24,74	19,49
9.	0202121	Bácsbokodi Aranykálász Zrt.	Bácsbokod	190	154	3 683	23,91	19,38
10.	0216121	Tarjányi Csaba Mihály	Pálmonostora	320	281	6 124	21,79	19,14
Összes tehen / fejt tehen / napi összes tej kg				3 800	3 183	98 396		
Átlag tehen / fejt tehen / fejési átlag / istállóátlag				380	318		30,91	25,89

7.3. táblázat: Békés megye

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehenlétszáma	Fejt tehenlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	0364801	Dán és Társa Mg. Term. és Sz. Bt.	Bélmegyer	100	89	3 422	38,45	34,22
2.	0305021	Hidasháti Zrt.	Békés	1 101	870	36 061	41,45	32,75
3.	0300321	Nemzeti Ménesbirtok és Tang. Zrt.	Mezőhegyes	981	798	31 916	40,00	32,53
4.	0360721	Szarvasi Agrár Zrt.	Örménykút	823	695	26 581	38,25	32,30
5.	0362201	Kisdombegyházi Agro-Ferr Kft.	Dombegyház	504	447	16 264	36,39	32,27
6.	0307901	Holstein-Farm Kft.	Gerendás	335	284	10 621	37,40	31,70
7.	0301821	Körös 2000 Kft.	Szeghalom	598	468	17 399	37,18	29,10
8.	0321301	Zsadányi Malom '97 Kft.	Zsadány	710	627	20 620	32,89	29,04
9.	0307421	Béke Agrár Kft.	Orosháza	626	525	17 873	34,04	28,55
10.	0324701	Mezőkovácsházi "Új Alkotmány" Kft.	Mezőkovácsháza	386	322	10 849	33,69	28,11
Összes tehen / fejt tehen / napi összes tej kg				6 164	5 125	191 606		
Átlag tehen / fejt tehen / fejési átlag / istállóátlag				616	513		37,39	31,08

7.4. táblázat: Borsod - Abaúj - Zemplén megye

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehenlétszáma	Fejt tehenlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	0406521	Emódi Mezőgazdasági Zrt.	Emőd	429	373	14 806	39,69	34,51
2.	0425921	Geo-Friz Mg-i Ker-i és Szolg. Kft.	Onga	1 160	987	39 704	40,23	34,23
3.	0425621	Ivanics Imre	Csobj	528	447	17 323	38,75	32,81
4.	0416521	Geo-Milk Kft.	Sárospatak	1 206	1 026	38 332	37,36	31,78
5.	0434121	Ivanics Imréné	Csobj	53	43	1 543	35,89	29,12
6.	0410321	Tiszamenti Milk Kft.	Tiszakeszi	396	331	11 427	34,52	28,85
7.	0402921	Szirmatér Kft.	Harsány	701	589	19 944	33,86	28,45
8.	0421521	NARIVO Állatt. és Növényterm. Kft.	Mezőcsát	915	784	25 622	32,68	28,00
9.	0416921	Kenézlő-Dózsa Mg. Zrt.	Kenézlő	768	619	19 783	31,96	25,76
10.	0433021	Agromag-Plusz Kft.	Mezőkeresztes	180	150	4 532	30,21	25,18
Összes tehen / fejt tehen / napi összes tej kg				6 336	5 349	193 016		
Átlag tehen / fejt tehen / fejési átlag / istállóátlag				634	535		36,08	30,46

7.5. táblázat: Csongrád-Csanád megye

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehenlétszáma	Fejt tehenlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	0521021	Zombortej Kft.	Kiszombor	344	283	11 275	39,84	32,78
2.	0540921	Vásárhelyi Róna Kft.	Hódmezővásárhely	737	617	23 576	38,21	31,99
3.	0517101	Kinizsi 2000 Mezőgazdasági Zrt.	Fábiánsebestyén	1 045	841	33 143	39,41	31,72
4.	0502621	Hódagro Zrt.	Hódmezővásárhely	659	570	20 709	36,33	31,42
5.	0560421	Hód-Mezőgazda Zrt.	Hódmezővásárhely	1 659	1 379	51 521	37,36	31,06
6.	0500801	Szabó Lajos	Mártély	371	322	10 438	32,42	28,13
7.	0562321	Agrár-Ker Kft.	Csanádpalota	363	292	10 015	34,30	27,59
8.	0529701	SZTE Tangazdaság Kft.	Hódmezővásárhely	55	42	1 509	35,93	27,44
9.	0511701	Agronómia Kft.	Deszk	527	463	14 158	30,58	26,87
10.	0520321	Árpád Agrár Zrt.	Szentés	625	543	16 482	30,35	26,37
Összes tehen / fejt tehen / napi összes tej kg				6 385	5 352	192 826		
Átlag tehen / fejt tehen / fejési átlag / istállóátlag				639	535		36,03	30,20

7.6. táblázat: Fejér megye

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehenlétszáma	Fejt tehenlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	0650401	Agárdi Farm Állatt. Növterm. Kft.	Seregélyes-Elzámajor	1131	964	36 228	37,58	32,03
2.	0650101	Prograg-Agrárcentrum Kft.	Ráckeresztúr-Martónvásár	1 314	1 100	41 100	37,36	31,28
3.	0601001	Enyingi Agrár Zrt.	Kiscsérpuszta	1 693	1 372	49 166	35,84	29,04
4.	0600201	Mezőfalvai Tejhasznú Kft.	Mezőfalva	913	777	25 868	33,29	28,33
5.	0631901	Agrobaracs Zrt.	Baracs	399	330	9 580	29,03	24,01
6.	0671401	Csepkei István	Ráckeresztúr	168	130	3 963	30,48	23,59
7.	0633701	Pusztaszabolcsi Agrár Zrt.	Pusztaszabolcs	712	606	16 785	27,70	23,57
8.	0608121	Bicskei Mg.Term és Szolg. Zrt.	Etyek	903	722	20 981	29,06	23,24
9.	0600901	Pálhalmi Agrospeciál Kft.	Pálhalma	874	726	19 641	27,05	22,47
10.	0604801	Pusztavámi Tejszövetkezet Zrt.	Pusztavám	498	387	11 172	28,87	22,43
Összes tehen / fejt tehen / napi összes tej kg				8 605	7 114	234 484		
Átlag tehen / fejt tehen / fejési átlag / istállóátlag				861	711		32,96	27,25

7.7. táblázat: Győr - Moson - Sopron megye

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehenlétszáma	Fejt tehenlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	0701521	Kisalföldi Mezőgazdasági Zrt.	Nagyszentjános	881	711	33 284	46,81	37,78
2.	0781621	Kisalföldi Mezőgazdasági Zrt.	Rétalap-Balogtag	781	768	27 901	36,33	35,72
3.	0739423	Dunakiliti Agrár Zrt.	Dunakiliti	1 067	951	37 676	39,62	35,31
4.	0701821	Extra Tej Tejtermelő Kft.	Beled	1 051	888	36 973	41,64	35,18
5.	0781721	Kisalföldi Mg. Zrt.	Kapuvár-Miklósmajor	1 013	838	33 781	40,31	33,35
6.	0709421	Hidrás Mg.-i és Mg. Szolg. Kft.	Szil	726	630	23 560	37,40	32,45
7.	0708621	Rábapordányi Mg. Zrt.	Rábapordány	546	482	17 705	36,73	32,43
8.	0742221	Duna-Ág Agro Szövetkezet	Halászi	189	156	5 899	37,81	31,21
9.	0700221	"Haladás" Mezőgazdasági Kft.	Kóny	212	195	6 544	33,56	30,87
10.	0743821	Hegykői Mezőgazdasági Zrt.	Hegykő	853	708	26 054	36,80	30,54
Összes tehen / fejt tehen / napi összes tej kg				7 319	6 327	249 377		
Átlag tehen / fejt tehen / fejési átlag / istállóátlag				732	633		39,41	34,07

7.8. táblázat: Hajdú - Bihar megye

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehenlétszáma	Fejt tehenlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	0814621	Kasz-Farm Kft.	Derecske	703	611	24 064	39,39	34,23
2.	0848821	Magyar Szabolcs Gergő	Berettyóújfalu	133	114	4 493	39,41	33,78
3.	0846921	Formula-Gp Ker.Term.és Szolg. Kft.	Hajdúböszörmény	428	377	14 407	38,22	33,66
4.	0807621	Hajdúböszörményi Béke Mg-i Kft.	Hajdúböszörmény	1 853	1 580	62 257	39,40	33,60
5.	0850221	ifj. Ádány József	Berettyóújfalu	111	96	3 686	38,39	33,21
6.	0842522	Agrárgazdaság Kft.	Újszentmargita	588	477	19 509	40,90	33,18
7.	0806421	Nagyhegyesi Állattenyésztő Kft.	Nagyhegyes	598	527	19 513	37,03	32,63
8.	0807421	Hajdúböszörményi Mg. Zrt.	Hajdúböszörmény	401	341	12 798	37,53	31,92
9.	0841121	Nyakas Farm Kft.	Hajdúnánás	1 746	1 450	54 540	37,61	31,24
10.	0849721	Ádány Nóra	Berettyóújfalu	159	137	4 889	35,68	30,75
Összes tehen / fejt tehen / napi összes tej kg				6 720	5 710	220 156		
Átlag tehen / fejt tehen / fejési átlag / istállóátlag				672	571		38,56	32,76

7.9. táblázat: Heves megye

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehenlétszáma	Fejt tehenlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	0934621	Multiton Kft.	Sarud	626	548	20 546	37,49	32,82
2.	0941501	Gödöllői Tangazdaság Zrt.	Hatvan-Nagygyompos	844	707	26 826	37,94	31,78
3.	0935621	Agrocentina Kft.	Tiszanána	375	317	10 948	34,54	29,20
4.	0939401	Pélyi "Tiszaménte" Mg.-i Szöv.	Pély	58	46	1 520	33,05	26,21
5.	0905321	Pély-Tiszatáj Agrár Zrt.	Pély	540	455	13 915	30,58	25,77
6.	0936601	Füzesabonyi Agrár Zrt.	Füzesabony	389	303	9 219	30,42	23,70
7.	0940401	Morvai Zsolt	Kál	54	45	592	13,15	10,96
8.	0941601	Euro-Tours Bt.	Bátor	215	133	2 206	16,59	10,26
Összes tehen / fejt tehen / napi összes tej kg				3 101	2 554	85 772		
Átlag tehen / fejt tehen / fejési átlag / istállóátlag				388	319		33,58	27,66

7.10. táblázat: Komárom - Esztergom megye

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehenlétszáma	Fejt tehenlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	1015421	Solum Zrt.	Komárom, Csémpusztá	1230	1038	50 318	48,48	40,91
2.	1004021	Solum Zrt.	Komárom	1 001	866	39 219	45,29	39,18
3.	1009021	Mocsai Búzakalász Szövetkezet	Mocsa	459	391	14 289	36,54	31,13
4.	1060001	Állért Kft.	Ete	497	389	14 125	36,31	28,42
5.	1005221	Aranykocsi Zrt.	Kocs	895	787	24 868	31,60	27,79
6.	1006501	Albers Agrár Bt.	Szakszend	797	723	20 255	28,02	25,41
7.	1003002	Ászári Mg. Term. Szolg. Ért. Zrt.	Ászár	221	189	5 369	28,41	24,29
8.	1002501	Tejút Kft.	Kesztölc	175	139	3 744	26,94	21,40
Összes tehen / fejt tehen / napi összes tej kg				5 275	4 522	172 187		
Átlag tehen / fejt tehen / fejési átlag / istállóátlag				659	565		38,08	32,64

7.11. táblázat: Nógrád megye

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehenlétszáma	Fejt tehenlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	1127301	Bircsák Farm Kft.	Csécse	291	242	8 702	35,96	29,90
2.	1152101	Com-Agro Sardo Kft.	Nógrádkövesd	2 099	1 697	59 145	34,85	28,18
3.	1133321	Agroméra Zrt.	Érsekudkert	382	328	8 378	25,54	21,93
4.	1150401	Torák Kornél	Karancsberény	156	143	3 240	22,66	20,77
5.	1124321	Mátrafarm Hungária Kft.	Mátramindszent	181	157	3 477	22,15	19,21
6.	1151201	Kiss Bertalan	Varsány	107	81	2 008	24,79	18,76
7.	1151101	Bárány János	Varsány	108	71	1 844	25,97	17,07
8.	1155701	Terman Lászlóné	Szátok	107	66	1 636	24,79	15,29
Összes tehen / fejt tehen / napi összes tej kg				3 431	2 785	88 430		
Átlag tehen / fejt tehen / fejési átlag / istállóátlag				429	348		31,75	25,77

7.12. táblázat: Pest megye

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehenlétszáma	Fejt tehenlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	1270422	Hunland Farm Kft. di Pizzocheri Paolo e Famiglia	Gomba-Felsőfarkasd	2 102	1 792	80 480	44,91	38,29
2.	1249021	Lakto Kft.	Dabas	992	842	34 234	40,66	34,51
3.	1270623	Dél-Pest Megyei Mg. Zrt.	Törtel	983	842	33 008	39,20	33,58
4.	1268321	Cosinus Gamma Kft.	Bugyi - Juhászföld	926	755	28 411	37,63	30,68
5.	1271301	Galgamenti Mezőgazdasági Kft.	Tura	693	598	21 160	35,38	30,53
6.	1280321	Némedi Endre	Tápiószőlős	153	133	4 665	35,08	30,49
7.	1269902	Agro-Taks Kft.	Taksony	327	284	9 863	34,73	30,16
8.	1278521	Hunland Dairy Kft.	Bugyi	2 162	1 841	62 521	33,96	28,92
9.	1259922	Petőfi Mg. Szöv.	Kocsér	207	168	5 553	33,06	26,83
10.	1268421	Dunatáj Mg. Kft.	Dömsöd	454	388	12 130	31,26	26,72
Összes tehen / fejt tehen / napi összes tej kg				8 999	7 643	292 025		
Átlag tehen / fejt tehen / fejési átlag / istállóátlag				900	764		38,21	32,45

7.13. táblázat: Somogy megye

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehenlétszáma	Fejt tehenlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	1367221	Claessens Mg. Kft.	Somogyszob	2 126	1 871	72 099	38,53	33,91
2.	1366401	Bos-Frucht Agrárszövetkezet	Homokszentgyörgy	700	602	20 937	34,78	29,91
3.	1355301	Bos-Frucht Agrárszövetkezet	Kazsok	1 633	1 454	47 057	32,36	28,82
4.	1348821	Mawa Mg. és Szolg. Kft.	Mosdós	549	469	14 948	31,87	27,23
5.	1342921	Kapostáj Mg. Term. és Szolg. Zrt.	Zimány	500	405	13 382	33,04	26,76
6.	1341721	Agrária Mg. Zrt.	Szentgálóskér	370	317	9 639	30,41	26,05
7.	1367721	Magyar Agr. és Élett. Egyetem	Kaposvár	45	40	1 145	28,63	25,45
8.	1359121	Bajomi Agrár Zrt.	Nagybajom	246	215	6 137	28,54	24,95
9.	1367701	Magyar Agr. és Élett. Egyetem	Kaposvár	66	58	1 260	21,72	19,09
10.	1372601	Kreitz Zoltánné	Jákó	62	55	1 146	20,84	18,49
Összes tehen / fejt tehen / napi összes tej kg				6 297	5 486	187 750		
Átlag tehen / fejt tehen / fejési átlag / istállóátlag				630	549		34,22	29,82

7.14. táblázat: Szabolcs - Szatmár - Bereg megye

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehenlétszáma	Fejt tehenlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	1468621	Herceg-Farm Kft.	Csaholc	201	163	8094	49,65	40,27
2.	1429221	Erdőhát Zrt.	Csaholc	1575	1282	57741	45,04	36,66
3.	1465701	Berek-Farm Kft.	Tisztaberek	938	775	31978	41,26	34,09
4.	1434121	Bátortrade Kft.	Nyírbátor	1294	1092	39445	36,12	30,48
5.	1467521	Dancsné Orosz Katalin Farm	Tiszavasvári	427	350	12829	36,65	30,04
6.	1472021	Tarnamajor Kft.	Nyírbátor	78	70	2312	33,02	29,64
7.	1423821	Jándtej Kft.	Tarpa	385	317	10087	31,82	26,20
8.	1435701	DOMBKA-2003 Mezőg. Ker. Szolg. Zrt.	Dombrád	534	431	13046	30,27	24,43
9.	1401121	Agro-City Zrt.	Nyírtelek	508	428	12032	28,11	23,69
10.	1433121	Szabadság Mg. Sz.	Tiszalök	402	344	9435	27,43	23,47
Összes tehen / fejt tehen / napi összes tej kg				6 342	5 252	196 999		
Átlag tehen / fejt tehen / fejési átlag / istállóátlag				634	525		37,51	31,06

7.15. táblázat: Jász - Nagykun - Szolnok megye

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehenlétszáma	Fejt tehenlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	1544101	Nagykőrűi Haladás Zrt.	Nagykőrű	374	321	12 165	37,90	32,53
2.	1509901	CISZÖV 49 Mezőgazdasági Kft.	Cibakháza	448	373	14 036	37,63	31,33
3.	1501601	Tirus Zrt.	Kisújszállás	426	365	13 281	36,39	31,18
4.	1527201	Kossuth 2006 Mg-i Termelő Zrt.	Jászárokszállás	518	422	15 932	37,75	30,76
5.	1535701	Nagykun 2000 Mg. Zrt.	Kisújszállás	457	375	13 955	37,21	30,54
6.	1540801	Palotási Mg.-i Zrt.	Besenyszög-Palotás	861	705	25 833	36,64	30,00
7.	1525001	Alattányi Tejtermelő Kft.	Alattány	496	391	14 558	37,23	29,35
8.	1511801	Kunság Népe Zrt.	Kunhegyes	282	232	7 637	32,92	27,08
9.	1504521	Jászberényi Kossuth Zrt.	Jászberény	466	392	12 562	32,04	26,96
10.	1543101	Agrofríz Kft.	Mezőtúr	829	712	22 041	30,96	26,59
Összes tehen / fejt tehen / napi összes tej kg				5 157	4 288	152 000		
Átlag tehen / fejt tehen / fejési átlag / istállóátlag				516	429		35,45	29,47

7.16. táblázat: Tolna megye

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehenlétszáma	Fejt tehenlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	1637301	Szekszárd Zrt.	Tengelic-Kajmádpusztá	704	634	21 735	34,28	30,87
2.	1634521	Kocsolai Mezőgazdasági Szöv.	Koccola	563	480	17 356	36,16	30,83
3.	1605301	"100 % Tej" Mg.-i és Ker. Kft.	Tolnanémedi	206	174	6 000	34,48	29,13
4.	1608421	Bát-Tej Kft.	Báta	238	200	6 408	32,04	26,92
5.	1634121	Haladás Mg. Szövetkezet	Németkér	218	182	5 728	31,47	26,28
6.	1637921	Milkmen Kft.	Paks - Földespusztá	728	582	17 756	30,51	24,39
7.	1638201	Zsidi János	Bogyiszló	203	158	4 373	27,68	21,54
8.	1603001	Teveli Zrt.	Tevel	474	387	10 157	26,25	21,43
9.	1633721	Kaposszekcsői Mg. Zrt.	Kaposszekcső	391	294	7 925	26,96	20,27
10.	1610301	Dunaszentgyörgyi Mg. Szöv.	Dunaszentgyörgy	151	117	3 004	25,67	19,89
Összes tehen / fejt tehen / napi összes tej kg				3 876	3 208	100 442		
Átlag tehen / fejt tehen / fejési átlag / istállóátlag				388	321		31,31	25,91

7.17. táblázat: Vas megye

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehenlétszáma	Fejt tehenlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	1719923	Szombathelyi Tang. Zrt.	Ják-Felsőnyírvár	683	605	22 792	37,67	33,37
2.	1733301	Sárvári Mg. Zrt.	Káld	1077	918	34 234	37,29	31,79
3.	1733001	Provid Kft.	Vasvár	665	566	19 922	35,20	29,96
4.	1726601	Sárvári Mg. Zrt.	Hegyfalu	366	302	10 867	35,98	29,69
5.	1739924	Szombathelyi Tang. Zrt.	Táplánszentkereszt	954	819	27 683	33,80	29,02
6.	1708701	Pinkamenti Agrár Kft.	Vasalja	349	261	9 432	36,14	27,03
7.	1725021	Körmenyi Agrár Kft.	Körmen	397	338	10 225	30,25	25,76
8.	1705501	Csörnőc menti Mg. Szöv.	Vasvár	448	393	10 453	26,60	23,33
9.	1701321	Celli "Sághegyalja" Zrt.	Cellődömök	361	288	8 330	28,93	23,08
10.	1716401	Kámi Mezőgazda Kft.	Kám	283	234	5 997	25,63	21,19
Összes tehen / fejt tehen / napi összes tej kg				5 583	4 724	159 935		
Átlag tehen / fejt tehen / fejési átlag / istállóátlag				558	472		33,86	28,65

7.18. táblázat: Veszprém megye

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehenlétszáma	Fejt tehenlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	1808502	Nemesszalóki Mezőgazdasági Zrt.	Nemesszalók	1 430	1 212	50 953	42,04	35,63
2.	1847401	Agroprodukt Zrt.	Gic-Hathalom	572	487	19 193	39,41	33,55
3.	1847301	Agroprodukt Zrt.	Marcalgergelyi	997	827	32 121	38,84	32,22
4.	1802001	AGROMNIA Farm Tej. és Állatt. Kft.	Vaszar	289	232	9 028	38,92	31,24
5.	1835101	Kemenesszentpéteri Agro Kft.	Kemenesszentpéter	235	203	7 239	35,66	30,80
6.	1808303	AGROMNIA Tejterm. és Állatt. Kft.	Malomsok	676	552	20 632	37,38	30,52
7.	1847701	Laktagro Kft.	Csót	269	239	8 006	33,50	29,76
8.	1844703	Vicenter Kft.	Devecser	569	492	16 723	33,99	29,39
9.	1800622	Agroprodukt Zrt.	Ihász-Zsigmondháza	1 611	1 306	47 074	36,04	29,22
10.	1850201	Lajoskomáromi Tejtermelő Kft.	Gecse	890	676	25 455	37,66	28,60
Összes tehen / fejt tehen / napi összes tej kg				7 538	6 226	236 424		
Átlag tehen / fejt tehen / fejési átlag / istállóátlag				754	623		37,97	31,36

7.19. táblázat: Zala megye

Rang-sora	azonosítója	A t e n y é s z e t megnevezése	címe	Záró tehenlétszáma	Fejt tehenlétszáma	Összes napi tej (kg)	Fejési átlaga	Istálló- átlaga
1.	1935921	PMPS CONSULTING Kft.	Türje	501	451	18 944	42,01	37,81
2.	1921921	Miklósfai Mg. Zrt.	Nagykanizsa-Miklósfai	581	507	17 324	34,17	29,82
3.	1948821	Tyrol Mezőgazdasági és Szolg. Kft.	Zalaszentiván	345	290	10 206	35,19	29,58
4.	1915621	Zalagroup Milk Kft.	Hottó	1 032	885	29 838	33,72	28,91
5.	1935322	Backo Kft.	Pötréte	326	284	7 414	26,11	22,74
6.	1947901	Balaskó Mg. Kft.	Pókaszeptek	413	241	7 731	32,08	18,72
7.	1910121	Mandl Mg. és Szolg. Kft.	Zalalövő	231	203	3 897	19,19	16,87
8.	1950501	Georgikon Tanüzem Nonprofit Kft.	Keszthely	37	26	573	22,05	15,49
Összes tehen / fejt tehen / napi összes tej kg				3 466	2 887	95 927		
Átlag tehen / fejt tehen / fejési átlag / istállóátlag				433	361		33,23	27,68

AZ A2 TEJ

előnyei

- Mivel A2 kazeint tartalmaz, ezért könnyebben emészthető az emberi szervezet számára, így nem okoz gyomor-bélrendszeri panaszokat (puffadást, gyomorfekélyt, gázosodást),
- omega-3-at tartalmaz, amely segít a koleszterinszint csökkentésében,
- D-vitamint tartalmaz.

Eredetileg minden tehén kizárólag A2 béta-kazeint tartalmazó tejet termelt. A modern gazdálkodási igények azonban olyan genetikai mutációt hoztak létre,

amely miatt egyes tehenek A1 és A2 béta-kazeint is hordoznak. Napjainkban bizonyos tehénfajták egy része kizárólag az A2 fehérjevariánst hordozza, de a genetikai sokszínűség miatt A1A2, illetve A1A1 állománnyal rendelkező egyedek száma is számottevő. Pontos beazonosításukhoz genetikai vizsgálatok szükségesek.

A2 tej

A2 TEJ – NÖVEKVŐ PIAC

Az A2 tej iránti kereslet exponenciálisan növekszik, és a piac forgalma 2026-ra várhatóan 2,5-szeresére nő világviszonylatban. A tejipari vállalatok világszerte egyre inkább arra törekednek, hogy A2 tejet dolgozhassanak fel annak érdekében, hogy a hagyományos tej egészségesebb alternatíváját kínálva megfeleljenek a fogyasztói igényeknek.

Az A2-es tej iránti érdeklődés miatt a tejtermelő gazdaságok igénye arra vonatkozóan, hogy egyedeikről információt kapjanak az A2 genetikai tulajdonság tekintetében, szintén emelkedő tendenciát mutat. Az ÁT Kft. laboratóriuma igyekszik ennek az igénynek eleget tenni:

**AZ ÁLTALUNK KÍNALT
TEJVIZSGÁLATBÓL MEGTUDHATÓ,
MELY EGYED RENDELKEZIK A2 KAZEIN
TERMELŐ TULAJDONSÁGGAL.**

2022. MÁJUSTÓL AZ ALÁBBI SZOLGÁLTATÁSSAL ÁLLUNK RENDELKEZÉSÜNKRE:

FRISS, NYERSTEJBŐL VÉGZETT
VIZSGÁLATTAL, MELY MEGHATÁROZZA,
HOGY AZ ADOTT EGYED A2A2
GENETIKAI ÁLLOMÁNNYAL
RENDELKEZIK-E.

FONTOS INFORMÁCIÓK:

- a laboratóriumunkkal előzetes időpont-egyeztetés szükséges,
- havi tejtermelés ellenőrzéskor vett mintákból is elvégezhető a vizsgálat,
- 80 minta felett lehetőség van termelésellenőr kollégánk által elvégzett mintavételre, és a minták laboratóriumba történő szállítására is,
- eredményközlés: 8 munkanapon belül.

MINTAVIZSGÁLATI ÁRAK:

minimum 20 minta esetén

20-40 minta	6000 Ft/minta
41-60 minta	5000 Ft/minta
61-80 minta	4800 Ft/minta
81 mintától	4300 Ft/minta
81 mintától	4500 Ft/minta befejéskori mintavétellel, szállítással

Az árak az ÁFÁ-t nem tartalmazzák. Az árak az aktuális euró árfolyam szerint értendők.

Hagyományos tej

MEGRENDELÉS VAGY TOVÁBBI KÉRDÉSEK ESETÉN

az alábbi elérhetőségeken állunk rendelkezésére:

Állattenyésztési Teljesítményvizsgáló Kft., Tejvizsgáló Laboratórium

Dr. Kenéz Árpád, laboratóriumigazgató

e-mail: kenez.arpad@atkft.hu | telefon: **+36202294965**

ANTIMIKROBIÁLIS NÖVÉNYI KIVONAT KEVERÉK HATÁSA

A BORJAK CRYPTOSPORIDIUM FERTŐZÖTTSÉGÉRE ÉS TELJESÍTMÉNYÉRE

Dr. Forgó István¹, Farsang Alexandra¹, Kaiser Zsófi¹
Szathmári Tamás¹, dr. Szakács Krisztián¹, Lehel László¹
Bazsó Csaba¹, Érsek Zsuzsanna¹
Dr. Patrick Ward², Myriam Deshaies², Han Van Der Broek³

¹Agrifirm Magyarország Zrt.

²Auranta

³VDB Ingredients

1. Bevezetés

A szarvasmarha állományok növedékeinek nevelésében jelentős negatív hatással vannak a különböző hasmenéses és légzőszervi problémákat okozó fertőzések. A hasmenéses állapotok egy jelentős részét az embert és a szarvasmarhát is fertőzni képes protozoa, a **Cryptosporidium parvum** okozza (Sima et al., 2019; Caffarena et al., 2021). A **Cryptosporidium fertőzöttség** állományról állományra változik (O'Handley, 2007).

- Trotz-Williams és mtsai (2007) 11 telepre kiterjedő kanadai vizsgálata a borjak 78%-ánál mutatta ki a *Cryptosporidium parvum* fertőzéseket.
- Thompson és mtsai (2007) észak-írországi vizsgálatukban 37,4%-os fertőzöttségi arányt találtak.
- Joachim és mtsai, (2003) német vizsgálatukban 19-36% közötti fertőzöttségről számoltak be.

A **borjak** életük első hónapjában fertőződnek és betegednek meg az **Escherichia coli baktérium, a rotavírus, a koronavírus, a *Cryptosporidium parvum* és a kokcidiózis kórokozói által** (Gulliksen et al., 2009;

Cho et al 2013; Sima et. al., 2019; Brunauer et. al., 2021). A rotavírust és a *Cryptosporidium parvum* kórokozót azonosítják leggyakrabban hasmenéses újszülött borjak bélsármintáiban (Meganck et. al., 2015).

Cryptosporidium fertőzés végeredményeként emésztési és felszívódási problémák keletkeznek a bélrendszerben. A bélhámszerkezet megváltozik, a mikrobolyhok eltűnnek, az oszlopos bélhámsejtek megrövidülnek, összességében alultápláltságot okoz. **Súlyos, akár heveny hasmenéses tünetek** tapasztalhatók, döntően a bélrendszerben emésztetlen és így erjedésben lévő tejnek köszönhetően, amelyek akár a nagyfokú vízvesztésen keresztül, kezelések hiányában elhulláshoz is vezethet. Elhullás nélkül is jelentős egészségügyi és később gazdasági eredmény visszaeséssel járó következményeket tapasztalhatunk. A kezdeti időben csökken a takarmányfelvétel, mely a bélrendszeri problémákkal együtt testtömeggyarapodás visszaesést eredményez. Ez későbbi választáshoz és gyengébb immunitáshoz vezet (Cho és Yoon, 2014; Meganck et al., 2015).

A gyógykezelt, de leginkább **az antibiotikumokkal** kezelt állatok lemaradása egészséges társaikhoz képest szembeötlő. Az antibiotikus kezelések a bélrendszer számtalan **jótékony hatású baktériumát is elpusztítják**, amely után a regeneráció hosszabb időt vesz igénybe. Az antibiotikumok ilyen fiatal korban való elkezdése hozzájárulhat az antibiotikum rezisztenciához, és ugyanakkor jelentős költséggel is jár. Ezen túlmenően az újszülöttkori hasmenéses állapot hosszabb távon megkésett első elléskori életkorhoz vezet (Brunauer et al., 2021), amely szintén jelentős többletköltséggel jár az állattartók számára.

Mindezen fertőzéseket a megfelelő **higiéniai és környezeti állapot** fenntartásával lehetséges részben megelőzni, részben a fertőzések számát, arányát csökkenteni (Joachim et al., 2003). A jó telepi menedzsment mellett a *Cryptosporidium* fertőzés kevesebb problémát okoz, itt az újszülöttkori hasmenések száma is kisebb, tehát következőképpen törekedni kell a problematikus istállózási, tartástechnológiai elemek felszámolására is (O'Handley, 2007). Azonban megjegyezzük, hogy szinte tökéletes higiénia mellett is hosszú ideig fertőzőképesek maradhatnak a fenti betegségek kórokozói.

Caffarena et al., (2021) Dél-Amerikában végzett

vizsgálatai is alátámasztják, hogy a hasmenéses borjak fontos rezervoárjai a **zoonózi**szt okozó *Clostridium spp.* és a *Salmonella* fajoknak, ezért leküzdésüknek nemcsak a borjak egészségi állapotának és a szarvasmarhatartó gazdaságok mutatóinak javítása érdekében van szükség.

A kísérlet célkitűzése: Stratakos és mtsai (2017) kísérletükben vizsgálták egy növényi kivonatokra épülő takarmánykiegészítő, az Auranta 3001 hatását a *Cryptosporidium hominis* és a *C parvum* fertőzésekre, az oociszták ürítésére. Eredményeik szerint a borjak oocisztákkal történő fertőzési időszakában alkalmazott kiegészítő szignifikánsan csökkentette a *Cryptosporidium hominis* és a *C parvum* invázióját, emiatt a hasmenéses eseteket és a borjúkieséseket is. Ezen eredmények és a borjak csökkent immunitásából és a hasmenések miatti kiesésből származó kár megelőzése egyaránt megfogalmazta a jelen kísérletünk céljait. Célunk volt az Auranta 3001 takarmánykiegészítő kereskedelmi forgalomba került és AuraCalf néven forgalmazott verziójának tesztje magyarországi termelő telepi körülmények között. Vizsgáltuk, hogy a növényi kivonat-keverék milyen hatással van a hasmenéses állapotról, a betegségben eltöltött napokra, az egészségi állapotról.

2. Anyag és módszer

2.1. Kísérleti telepek

A kísérleteket két Magyarországon működő holstein-fríz tejelő szarvasmarhafajtát tartó gazdaságban végeztük el. Az Extra Tej Tejtermelő Kft. tehenészeti telepe (A telep) Nyugat-Magyarországon, Győr-Moson-Sopron megyében, Beled község közigazgatási területén található. A Csanyteleki Agrárszövetkezet tehenészeti telepe (B telep) Kelet-Magyarországon, Csongrád-Csanád megyében, Csanytelek község közigazgatási területén található.

2.2. A kísérlet beállításai, adatgyűjtés

Mindkét telepen a kezdő dátumtól az összes született üszőborjat vizsgálat alá vontuk.

Az A telepen a vizsgálatot 20 kísérleti és 20 kontroll borjúval 2022. március 28-án kezdtük. Az utolsó vizsgálatba vont borjú születési dátuma 2022. április 22. A B telepen 15 kísérleti és 15 kontroll borjúval folytak a vizsgálatok. A vizsgálat 2022. február 8-án kezdődött az első üszőborjú születésével, az utolsó vizsgálatba vont borjú 2022. április 29-én született.

A kísérleti csoportban a kezelés minden borjú ese-

tében az AuraCalf nevű takarmánykiegészítővel történt. A borjak naponta egyszer, az 1. táblázatban látható mennyiségű AuraCalf készítményt kapták a reggeli itatáskor a tejben feloldva. A készítményt az itatóvödörbe adagoltuk kézi adagolópumpa segítségével az életkornak megfelelő mennyiségben. A kísérleti csoportokban esetlegesen előforduló légzőszervi vagy emésztőszervi megbetegedéseket a hagyományos protokoll szerint kezelték.

1. táblázat Kezelések protokollja a kísérleti csoportban

Életkor, nap	AuraCalf, ml
1	25
2	25
3-30	10/nap, (280)
összesen	330

Az emésztőszervi megbetegedések kezdeti stádiumában a kísérleti csoport borjait 1-2 napig a protokoll szerinti napi 10 ml AuraCalf adagon felül további napi 10 ml-rel kezeltük.

A kísérlet ökonómiai adatainak elemzésénél a kezelések munkabérköltségét a minimálbér és járulékainak egy órára eső bruttó költségével kalkuláltuk. Ennek

összege 1412,5 Ft/óra. Egy gyógykezelés munkaidejére egységesen egy percet számítottunk, ennek költsége 23,54 Ft/kezelés.

1. ábra Kísérleti borjú egyedi ketrecben az A telepen

2. ábra Kísérleti borjú egyedi ketrecben a B telepen

3. Eredmények

3.1. Statisztikai elemzés

Statisztikai elemzés során regresszió analízist végeztünk el, amelynek eredményeit az A telep adataival

a 2. táblázatban, míg a B telep adataival a 3. táblázatban közöljük.

2. táblázat Az A telep vizsgált adatainak statisztikai elemzése¹

Megnevezés	Állatok száma n=20		Állatok száma n=20	
	Kontroll csoport	SD	Kezelt csoport	SD
Beteg életnapok száma (átlag)	2,9	3,67	1,35 ^{ab}	2,43
Hasmenéses életnapok száma (átlag)	2,9	3,67	1,15 ^a	1,98
Kezelések száma (átlag)	4,5	5,46	1,3 ^{a,b}	1,89
Születési testtömeg, kg	39,9	3,45	41,1	3,62
Választási kor, nap	70,55	1,99	68,45 ^a	1,47
Választási testtömeg, kg	74,25	7,52	75,45	4,64
Testtömeg gyarapodás, kg/nap	0,487	0,088	0,502	0,056
Beteg állatok aránya, %	60	-	40	-

A betegségben töltött életnapok száma és a hasmenéses állapotban töltött életnapok száma szignifikánsan kevesebb az AuraCalf-fal kezelt csoportban a kontroll csoporthoz képest. Az AuraCalf kezelés hatására a beteg életnapok száma csökkent ($p=0,047$), a hasmenéses életnapok száma csökkent ($p=0,043$), és a kezelések száma szintén szignifikánsan alacsonyabb ($p=0,013$). Továbbá az AuraCalf kezelés szignifikánsan csökkentette a választási életkort is ($p=0,0005$).

A B telepen az AuraCalf kezelések a beteg, illetve hasmenéses napok számának alakulásában szignifikáns különbséget mutattak a kontroll és a kezelt csoport egyedei között ($p=0,048$). Azonban ennél lényegesebb összefüggésre világítanak rá a 3. táblázat adatai, miszerint az antibiotikumos kezelések száma ($p=0,00052$) és a gyógykezelések száma ($p=0,046$) szignifikánsan csökkent az AuraCalf kezelések hatására.

3. táblázat A B telep vizsgált adatainak statisztikai elemzése

Megnevezés	Állatok száma n=15		Állatok száma n=15	
	Kontroll csoport	SD	Kezelt csoport	SD
Beteg, hasmenéses életnapok száma (átlag)	1,6	1,88	0,73	0,8
Beteg, hasmenéses állatok aránya, %	86,67	0,35	53,33 ^a	0,52
Gyógykezelések száma (átlag)	2,87	3,87	0,73 ^a	0,8
Antibiotikumos kezelések száma (átlag)	0,8	0,68	0,07 ^a	0,26

3.2. Egészségi állapot

A 4. táblázat adataiból megállapítható, hogy az összes betegségben eltöltött napok száma 53,4%-kal csökkent. A hasmenéses életnapok száma a kísérleti

csoportban 60,3%-kal volt kevesebb. A kezelések száma szignifikánsan 71,1%-kal csökkent a kísérleti csoportban.

4. táblázat Beteg napok és gyógykezelések száma az A telepen

	Beteg napok száma összesen, nap	Átlagos beteg napok száma, nap/borjú	Hasmenéses napok száma összesen, nap	Átlagos hasmenéses napok száma, nap/borjú	Kezelések száma összesen, db	Átlagos kezelés szám, db/borjú
Kontroll	58	2,9	58	2,9	90	4,5
Kezelt	27	1,35	23	1,15	26	1,3

Az 5. táblázat adatai alapján a B jelű telepen is megállapítható, hogy a vizsgált mutatók egyértelmű csökkenést mutattak a kísérleti csoportban. A hasmenéses napok számában 54,1%-os, míg a kezelések számában 72,1%-os, szignifikáns csökkenés volt tapasztalható. A legnagyobb előrelépést a B

telepen az antibiotikumos kezelések számának 91,7%-os csökkenésében látjuk. A kísérleteink során csupán egyetlen borjú hullott el a B telepen a kontroll csoportból. Ennek költségeit az ökonómiai értékelésnél vesszük figyelembe.

5. táblázat Beteg napok és gyógykezelések száma a B telepen

	Hasmenéses napok száma összesen, nap	Átlagos hasmenéses napok száma, nap/borjú	Kezelések száma összesen, db	Átlagos kezelés szám, db/borjú	Antibiotikumos kezelések, db	Elhullás, db
Kontroll	24	1,6	43	2,87	12	1
Kezelt	11	0,73	12	0,8	1	0

3.3. Tömeggyarapodás

A testtömeg-gyarapodást a telepeken lévő technológiai különbségek miatt csak az A telepen tudtuk mérni és értékelni. Az eredményeinket a 6. táblázat tartalmazza. A borjak születési testtömegében jelentős különbséget nem tapasztaltunk, a kísérleti csoport borjai 0,85 kg-mal nagyobb testtömeggel születtek, amely nem szignifikáns különbség a kontroll borjakhoz képest. Az

AuraCalfal kezelt borjak jobb egészségi állapotának köszönhetően a napi testtömeg-gyarapodás 3%-kal volt magasabb, a választáskor átlagos életkor 2,6 nappal, 3,8%-kal csökkent. Mindamellett, hogy a kísérleti borjakat korábban tudtuk leválasztani, a testtömegük a választáskor 0,7 kg-mal, 1%-kal nagyobb volt.

Kísérleti borjú sor, Beled. Fotó: Kaiser Zs., 2022

6. táblázat Testtömeg-gyarapodás az A telepen

	Borjak száma, db	Átlagos születési testtömeg, kg	Átlagos életkor választáskor, nap	Átlagos testtömeg választáskor, kg	Napi testtömeg gyarapodás, kg/nap
Kontroll	20	40,2	70,6	74,3	0,487
Kezelt	20	41,05	68	75	0,502

3.4. Ökonómia kérdések

A 7. táblázatban az A telep ökonómiai adatait mutatjuk be. Az A kísérleti telepen a kezelések összes költsége 875 Ft-tal lett kevesebb borjanként átlagosan a kontroll csoport kezeléseihez képest.

A fiatalabb választási korból adódó rövidebb tejtatási időszak szintén költségmegtakarítást eredményez. A tejtatási időszak végének tejpótló fogyasztását és granulált borjúindító takarmány költségét figyelembe véve a következő kalkulációt végeztük. A tejpótló fogyasztás borjanként az utolsó héten 2 liter/nap. A literenkénti tejpótló borjútápszer anyagigénye 140 gramm. A tejpótló borjútápszer egységára 800 Ft/kg. A tejpótló kalkulált napi költsége így 224 Ft/nap. A granulált borjúindító takarmánykeverék-felvétel a választás előtti napokban minimum 2 kg/nap szükség szerint. Az egy kg borjúindító takarmánykeverék egységárát 110 Ft/kg áron kalkuláljuk. Ennek megfelelően a borjúindító takarmánykeverék miatt a napi költségmegtakarítás 220 Ft. A 6. táblázatban látható adatokból számolható,

hogy a kezelt csoport borjait átlagosan 2,6 nappal korábban választottuk le. Ennek megfelelően a tejpótló borjútápszerből és a borjúindító takarmánykeverékből fel nem merült költségmegtakarítás 1154,4 Ft/borjú.

Amennyiben a telep zárt laktációs tehén létszámával és csupán az induló létszám 100%-os ellésszámával kalkulálunk, akkor a gyógykezelésekből származó effektív költségcsökkenés és a fel nem merült takarmányköltségek miatt a telep 2.368.309,8 Ft költségmegtakarítást lenne képes realizálni egy év alatt.

Kísérletbe vont borjak, Csanytelek Fotó: Farsang A. 2022

7. táblázat Az A telepen folytatott kísérlet ökonómiai értékelése

Megnevezés	Kontroll	Kísérlet	Kontroll átlagosan borjanként	Kísérlet átlagosan borjanként
Alapkezelések anyag költsége	62402 Ft	78000 Ft	3120,1 Ft	3900 Ft
Kiegészítő gyógykezelések anyag költsége	45713 Ft	17418,4 Ft	2285,7 Ft	870,9 Ft
Alapkezelések száma, db	140	0	7	-
Alapkezelések munkaerő költsége	3295,6 Ft	-	164,8 Ft	-
Kiegészítő gyógykezelések száma, db	90	26	4,5	1,3
Kiegészítő gyógykezelések munkaerő költsége	2118,6 Ft	612 Ft	105,9 Ft	30,6 Ft
Összes költség	113529,2 Ft	96030,4 Ft	5676,5 Ft	4801,5 Ft

8. táblázat A B telepen folytatott kísérlet ökonómiai értékelése

Megnevezés	Kontroll	Kísérlet	Kontroll átlagosan borjanként	Kísérlet átlagosan borjanként
Alapkezelések anyag költsége	-	60400	-	4026,7 Ft
Kiegészítő gyógykezelések anyag költsége	5512,5 Ft	1487,1 Ft	367,5 Ft	99,1 Ft
Kiegészítő gyógykezelések száma, db	43	11	2,87	0,73
Kiegészítő gyógykezelések munkaerő költsége	1012,2 Ft	258,9 Ft	67,5 Ft	17,3 Ft
Elhullott állat érték	50000 Ft	-	3333,3 Ft	-
Összes költség	56524,7 Ft	62146 Ft	3768,3 Ft	4143,1 Ft

A 8. táblázat a B telep adatait szemlélteti, ahol a borjak a kontroll csoportban alapkezelést nem kaptak. A kezelt csoportban az A telephez hasonlóan a 28. életnapig kapták az AuraCalf takarmánykiegészítőt. A borjak állapotát, betegségeik tüneteit figyelembe véve tüneti, kiegészítő kezeléseket kaptak mind a kontroll, mind a kísérleti csoportban. Az alapkezelések hiányában a költségek a kísérleti csoportban voltak magasabbak. Megállapítható, hogy a kísérlet időtartama alatt a kísérleti csoport kezelései 374,8 Ft-tal kerültek többre a kontrollnál. Mindezt azonban elfedi az elhullott üszőborjú miatti veszteség, amely a telep legutolsó zárt laktációs adatait figyelembe véve 19.746 kg meg nem termelt tej, mint veszteséget jelentenek.

A választási idő 5 napos csökkentése a kísérlet alatt egyéb tényezők változatlansága mellett az A telep fel nem használt tejpótló borjútápszert és granulált borjúindító takarmánykeverék számításánál alkalmazott számokkal számolva a B telep borjanként 2220 Ft költséget takarít meg. Amennyiben a telep zárt laktációs tehén létszámával és csupán az induló létszám 100%-os ellésszámával kalkulálunk, akkor a gyógykezelésekből származó költségváltozás és a fel nem merült takarmányköltségek miatt a telep 433.622 Ft költségmegtakarítást lenne képes realizálni egy év alatt.

4. Megállapítások, összegzés

A költségek csökkentésén és a megtakarított takarmányozási költségeken felül számos további előnnyel számolhatunk a kísérlet eredményeként. A korábban és nagyobb vitalitással választott állatok potenciálisan korábban vehetőek tenyésztésbe. A korábbi tenyésztésbe vétel az üszőnevelés költségeinek csökkentésével jár. Általánosságban megállapítható, hogy a korábbi tenyésztésbe vétel miatti ellési kor a tehenek magasabb első és második laktációs tejtermeléséhez is hozzájárul.

Összességében megállapítható, hogy a kísérletben alkalmazott növényi kivonatokat tartalmazó takarmánykiegészítővel, üzemi körülmények között, jelentősen tudták csökkenteni a *Cryptosporidium* miatti hasmenések számát. Az általános vitalitás javulása miatt a betegségben töltött életnapok száma jelentősen csökkent. A gyógykezelések száma és az antibiotikus kezelések száma szintén szignifikánsan csökkent.

3.5. Egyéni megfigyelések

Az A telep vezetése összességében elégedett volt az AuraCalf takarmánykiegészítő etetésével kapcsolatban. Megfigyelésük szerint az AuraCalf kiegészítőt fogyasztó borjak szívesebben vették fel a tejpótló tápszert. Általános egészségi állapotuk jobb volt. A borjúgondozók visszajelzései alapján a napirendbe könnyen beilleszthető az AuraCalf, a gondozók szeretik használni, mivel tapasztalataik szerint megkönnyíti munkájukat, hiszen csökken a kezelések száma, és így a kézi munkaerőigény. A kezdődő stádiumú hasmenéseket egy-két alkalommal történő 10-10 ml AuraCalf adagolással kezelni tudták. Antibiotikum-felhasználásra nem került sor, ami a telep életében kifejezetten fontos feltétel. Az eredmények alapján a telep bevezette a borjú protokoll részeként az AuraCalf teljes telepen történő alkalmazását.

A B telep vezetését elégedettséggel töltötte el, hogy a kísérlet alatt az antibiotikum-felhasználást jelentős mértékben (91,7%-kal) tudták csökkenteni. A fejlettebb borjak, a jobb egészségi állapot, vitalitás és a megfelelőbbnek ítélt általános borjú kondíció miatt a telep 85 napra leválasztotta a kísérleti állatokat. Az egyik legfontosabb szubjektív vélemény és pozitív visszajelzés a telepről az volt, hogy a kísérlet után folytatni kívánták az AuraCalf kezeléseket a teljes állományban. Emellett a választási időt a korábbi protokoll szerinti 90 napról 80 napra kívánják csökkenteni.

Problémás bélsár a kontroll csoportban, Beled. Fotó: Kaiser Zs. 2022

SZOMATIKUS SEJTSZÁM-VIZSGÁLAT A TEJMINŐSÉG JAVÍTÁSÁÉRT

8. táblázat: A teljesítményvizsgált tehénészeti telepek megyénkénti megoszlása az állomány elegytej szomatikus sejtszámának telepenkénti súlyozott átlaga alapján (2022. november)

Megye	Szomatikus sejtszám x ezer / cm ³										Telep
	< 400		401 - 500		501 - 700		701 - 1000		> 1000		
	A telepek száma és százalékos megoszlása										
Baranya	12	66,67	2	11,11	3	16,67	1	5,56	0	0,00	18
Bács-Kiskun	8	32,00	2	8,00	7	28,00	5	20,00	3	12,00	25
Békés	14	45,16	8	25,81	7	22,58	2	6,45	0	0,00	31
Borsod-Abaúj-Zemplén	9	50,00	2	11,11	7	38,89	0	0,00	0	0,00	18
Csongrád-Csanád	6	28,57	11	52,38	1	4,76	2	9,52	1	4,76	21
Fejér	9	56,25	5	31,25	2	12,50	0	0,00	0	0,00	16
Győr-Moson-Sopron	16	51,61	5	16,13	5	16,13	3	9,68	2	6,45	31
Hajdú-Bihar	19	41,30	10	21,74	12	26,09	4	8,70	1	2,17	46
Heves	5	62,50	1	12,50	1	12,50	0	0,00	1	12,50	8
Komárom-Esztergom	5	62,50	2	25,00	0	0,00	1	12,50	0	0,00	8
Nógrád	5	62,50	0	0,00	1	12,50	2	25,00	0	0,00	8
Pest	15	71,43	3	14,29	3	14,29	0	0,00	0	0,00	21
Somogy	7	70,00	1	10,00	1	10,00	1	10,00	0	0,00	10
Szabolcs-Szatmár-Bereg	11	47,83	1	4,35	8	34,78	3	13,04	0	0,00	23
Jász-Nagykun-Szolnok	16	64,00	4	16,00	2	8,00	2	8,00	1	4,00	25
Tolna	9	33,33	7	25,93	8	29,63	2	7,41	1	3,70	27
Vas	6	40,00	1	6,67	5	33,33	2	13,33	1	6,67	15
Veszprém	9	42,86	4	19,05	7	33,33	0	0,00	1	4,76	21
Zala	8	80,00	0	0,00	2	20,00	0	0,00	0	0,00	10
Összes telep	189		69		82		30		12		382
Összes telep %		49,48		18,06		21,47		7,85		3,14	
összes fejt tehén	87 610		22 812		25 543		6 779		1 325		144 069
összes fejt tehén %		60,81		15,83		17,73		4,71		0,92	

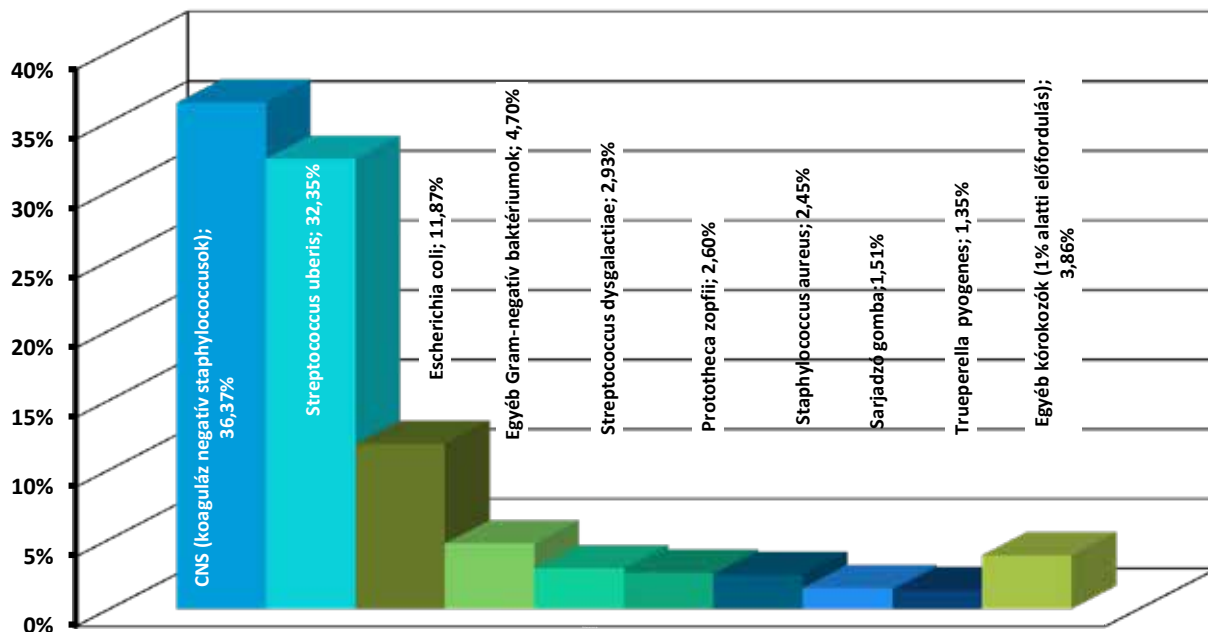
9. táblázat: A vizsgált tehénállomány megoszlása és tejtermelése súlyozott átlag sejtszám-értéktáronként (2022. november)

Sejtszám értéktár x 1000	Fejt tehén	Összes	Napi tej kg	Fejési átlag
Kevesebb, mint 100	69 782	2 491 742		35,71
101 - 400	40 299	1 249 181		31,00
401 - 500	4 626	140 528		30,38
501 - 700	6 211	188 007		30,27
701 - 1 000	5 612	170 766		30,43
1 001 - 3 000	11 319	337 652		29,83
3 001 és több	4 282	114 010		26,63
Összesen	142 131	4 691 885		33,01

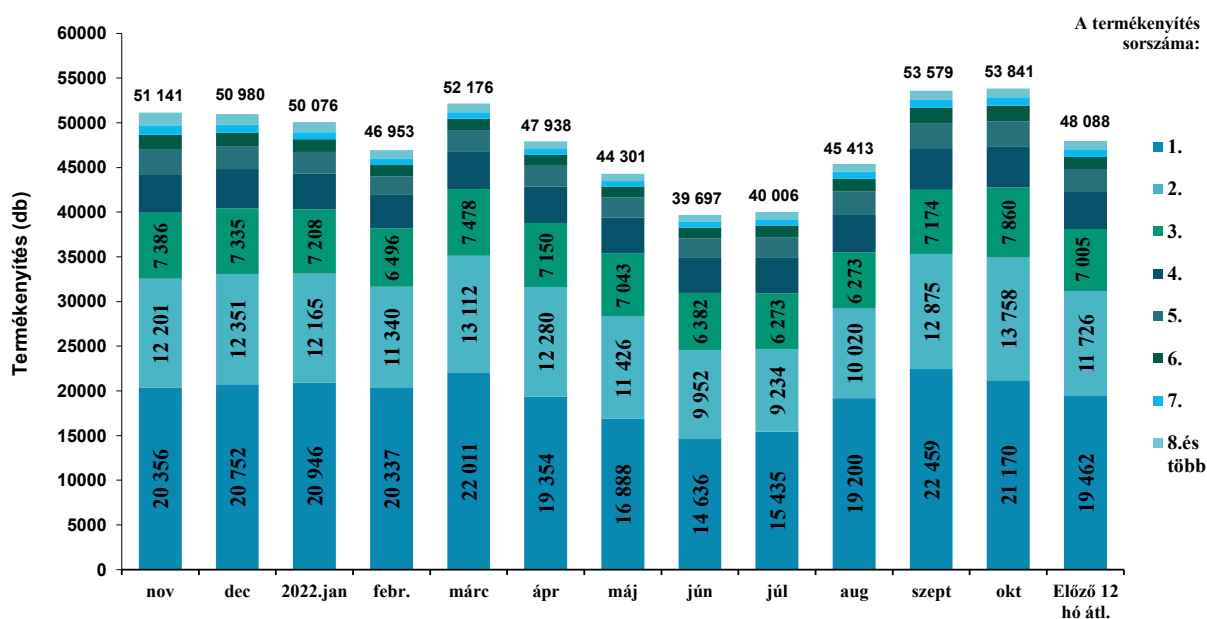
Tejmintákban azonosított kórokozók aránya

1. ábra: A TELJESKÖRŰ VIZSGÁLATOKRA KÜLDÖTT TEJMINTÁKBAN AZONOSÍTOTT KÓROKOZÓK ARÁNYA
Vizsgált időszak: 2021. december 1. és 2022. november 30.

Termékenyítési adatok elemzése a szaporítás javításáért

2. ábra: Az "A" módszerrel ellenőrzött tehenek havonkénti termékenyítéseinek száma és megoszlása a termékenyítések sorszáma szerint.
Vizsgált időszak: 2021.11.01 - 2022.10.31.

TEJKARBAMID-VIZSGÁLAT A TAKARMÁNYOZÁS JAVÍTÁSA ÉRDEKÉBEN

10. Táblázat: A tej karbamid-tartalmának vizsgálatába bevont állományok megoszlása

Ellenőrző fejés dátuma: **2022. november**

Fejt tehenek száma: **129 983**

Ellenőrzött tenyészetek száma: **312**

Ellenőrzött tehénszám: **154 543**

Értékelt minták száma: **127 230**

Megnevezés	Megoszlás	
	(n)	%
Fehérje- és energiahiány	297	0,23
Energiahiány	7 512	5,9
Fehérjetöbblet és energiahiány	1 227	0,96
Fehérjehiány és enyhe energiatöbblet	2 853	2,24
Fehérje- és energiaegyensúly	63 205	49,68
Fehérjetöbblet és enyhe energiahiány	8 117	6,38
Fehérjehiány és energiatöbblet	2 472	1,94
Energiatöbblet	37 348	29,35
Fehérje- és energiatöbblet	4 199	3,3

2022. november hónapban a 384 ellenőrzött telepből 312, az ellenőrzött telepek 81%-a vette igénybe a karbamid mérési szolgáltatást a fejt tehenállomány 90%-ára.

PAG VIZSGÁLATI EREDMÉNYEK

Vemhességi vizsgálatok száma és eredménye (2021. november)

hónap	darabszám	vemhes (db)	üres (db)	ism. jav. (db)
Összes mérés				
2021. 11.	950	620	278	52
Tejlaboron keresztül				
	299	144	143	12
Adatfeldolgozáson keresztül				
	651	476	135	40
Vemhességi napok alapján				
0-27 napig	87 NÉ	50 NÉ	24 NÉ	13 NÉ
28-45 napig	207	130	69	8
46-60 napig	107	83	16	8
61 naptól	250	213	26	11

NÉ: nem értékelt

2021. novemberi vemhesség vizsgálatok* eredményei a bejelentett ellések alapján

VEMHESÉG VIZSGÁLATOK EREDMÉNYE					
Vemhességi szakasz	PAG	Bejelentett ellések alapján megállapított eredmény			
		megoszlás (db)	bejelentés	megoszlás (db)	megjegyzés
Vemhességi napok alapján (PAG) (a bejelentett termékenyítéstől eltelt napok száma). Vemhességi idő: 285 +/- 14 nap	28-45 napig	130 vemhes	84 egyed	időre ellett	
			21 egyed	termékenyítés bejelentett dátuma nem jó	16 egyed korábbi termékenyítésre ellett 5 egyed későbbi termékenyítésre ellett
			25 egyed	nincs ellés	KORAI EMBRIO- MAGZATVESZTÉS???? 7 egyed selejt vagy ellenőrzésből kikerült
		69 üres	68 egyed	üres	2 egyed következő termékenyítésre vemhesült 17 egyed selejt vagy ellenőrzésből kikerült
			1 egyed	vemhes	1 egyed időre ellett 0 egyed korábbi termékenyítésre ellett
		8 ism.	0 egyed	vemhes	0 egyed időre ellett 0 egyed korábbi termékenyítésre ellett
			8 egyed	üres	0 egyed következő termékenyítésre vemhesült 3 egyed selejt vagy ellenőrzésből kikerült
	46-60 napig	83 vemhes	62 egyed	időre ellett	
			7 egyed	termékenyítés bejelentett dátuma nem jó	7 egyed korábbi termékenyítésre ellett 0 egyed későbbi termékenyítésre ellett
			14 egyed	nincs ellés	KÉSŐI MAGZATVESZTÉS???? 8 egyed selejt vagy ellenőrzésből kikerült
		16 üres	16 egyed	üres	0 egyed következő termékenyítésre vemhesült 3 egyed selejt vagy ellenőrzésből kikerült
			0 egyed	vemhes	0 egyed időre ellett 0 egyed korábbi termékenyítésre ellett
		8 ism.	7 egyed	vemhes	4 egyed időre ellett 3 egyed korábbi termékenyítésre ellett
			1 egyed	üres	0 egyed következő termékenyítésre vemhesült 1 egyed selejt vagy ellenőrzésből kikerült
	61 naptól	213 vemhes	177 egyed	időre ellett	
			17 egyed	termékenyítés bejelentett dátuma nem jó	11 egyed korábbi termékenyítésre ellett 6 egyed későbbi termékenyítésre ellett
			19 egyed	nincs ellés	KÉSŐI MAGZATVESZTÉS???? 12 egyed selejt vagy ellenőrzésből kikerült
		26 üres	25 egyed	üres	0 egyed következő termékenyítésre vemhesült 6 egyed selejt vagy ellenőrzésből kikerült
			1 egyed	vemhes	1 egyed időre ellett 0 egyed korábbi termékenyítésre ellett
		11 ism.	7 egyed	vemhes	5 egyed időre ellett 2 egyed korábbi termékenyítésre ellett
			4 egyed	üres	0 egyed következő termékenyítésre vemhesült 1 egyed selejt vagy ellenőrzésből kikerült

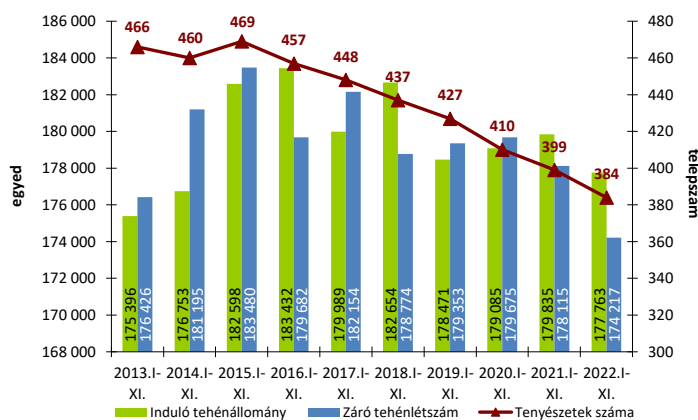
*Adatfeldolgozáson keresztül regisztrált vemhesség vizsgálatok
(PAG vizsgálati eredmények: vemhes, üres, ismételt vizsgálat javasolt)

Vemhességi vizsgálatok nyilvántartása (2021. november - 2022. november)

hónap	darabszám	vemhes (db)	üres (db)	ism. jav. (db)
2021.11.	950	620	278	52
2021.12.	848	522	287	39
2022.01.	719	422	260	37
2022.02.	802	512	267	23
2022.03.	826	526	265	35
2022.04.	967	677	253	37
2022.05.	814	565	210	39
2022.06.	867	534	297	36
2022.07.	759	468	252	39
2022.08.	848	443	350	55
2022.09.	669	354	265	50
2022.10.	753	476	240	37
2022.11.	846	523	294	29
Összes minta	10 668	6 642	3 518	508

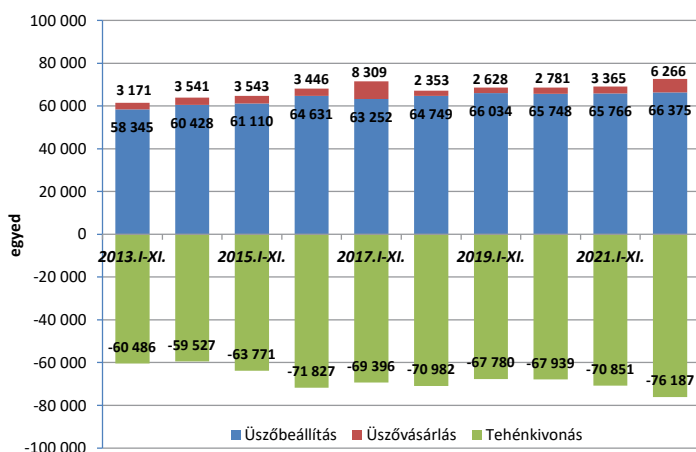

1. ábra Az „A” módszerrel ellenőrzött tenyészetek száma, induló és záró tehénlétszáma (db, 2013-2022. I-XI. hó)

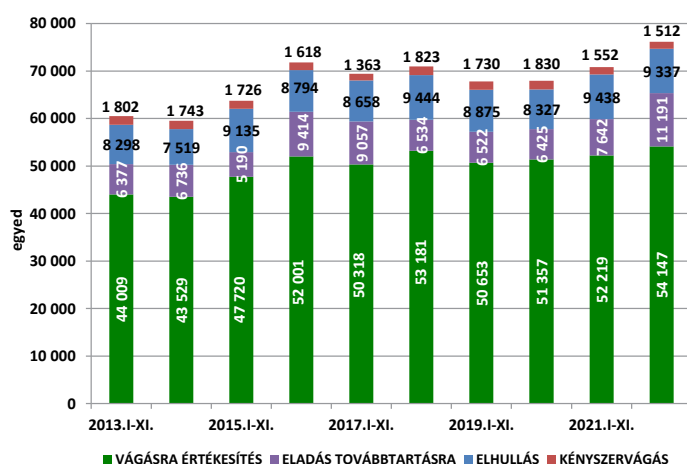
Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tejhasznú tehenészetek száma 2022 novemberében 15-tel (-3,8%) kevesebb volt, mint 2021 novemberében, de a termelésellenőrzött tenyészetek száma hosszú idő óta most nőtt először, novemberben 1-gyel (+0,3%) több volt októberhez képest. Ugyanakkor 2022. november végén 3.898-cal kevesebb (-2,2%) termelésellenőrzött tehenet tartottak, mint 1 évvel korábban. Az „A” módszerrel ellenőrzött tehenészetek száma az elmúlt 10 év alatt jelentősen, 17,6%-kal (-82) kisebbedett, és a tehenészetek csökkenésének üteme nem lassul. Ugyanakkor 2013 novembere óta a záró tehénlétszám csak kismértékben zsugorodott (-2.209 egyed, -1,3%), így a telepenkénti átlagos tehénlétszám jelentősen, 454-re emelkedett.

2. ábra Az üszőbevétel és tehénkivonás alakulása az „A” módszerrel ellenőrzött tenyészetekben (db, 2013-2022. I-XI. hó)

Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tenyészetek januári 1-jei induló tehénlétszáma 2021-ről 2022-re – egy év alatt – enyhén csökkent (-2.072 tehen; -1,2%), és az állomány 2022 első tizenegy hónapjában tovább zsugorodott (-3.546 egyed; -2,0%). 2022 első tizenegy havában a tehénkivonások száma jelentősen nőtt (+5.336 egyed; +7,5%), de nagymértékben emelkedett az üszővásárlások száma is (+2.901 egyed; +86,2%) a 2021. november végi értékekhez képest. Az állománypótlás szempontjából meghatározó üszőbeállítások száma gyakorlatilag stagnált az 1 évvel ezelőttihez képest (+609 egyed; +0,9%), így az év első tizenegy hónapjában az állománykivonás nagysága összességében meghaladta az állománypótlását.

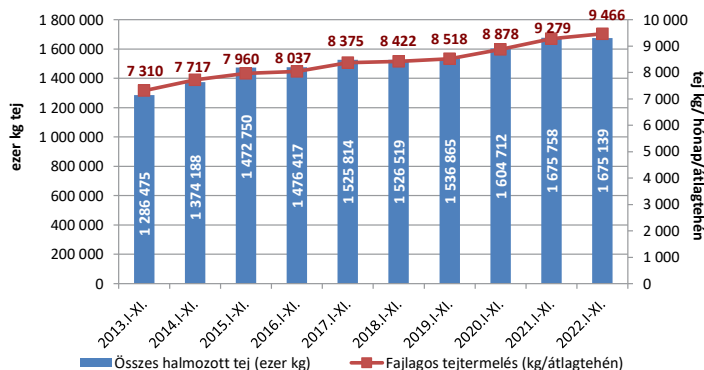
3. ábra A tehénkivonás megoszlása az „A” módszerrel ellenőrzött tenyészetekben (db, 2013-2022. I-XI. hó)

2022 első tizenegy havában az állományból kivont tehenek 71,1%-át vágásra értékesítették (a selejtezett tehenek száma 54.147 volt), 12,3%-át (9.337 egyed) az elhullás tette ki, a tehénkivonások 2,0%-áért (1512 egyed) pedig a kényszerűvágás volt felelős, amelyek inkább alacsony arálynak számítanak. Ugyanakkor a továbbtartásra értékesített állatok aránya elérte a 14,7%-ot (11.191 egyed), amely kimagasló arálynak tekinthető. 2022-ben az induló tehénállomány 30,5%-át selejtezték, 0,9%-át kényszerűvágást, 5,3%-a elhullott és 6,3%-át továbbtartásra értékesítették, így összesen a tehenek 42,9%-át vonták ki a termelésből, ami az elmúlt 10 év legmagasabb tehénkivonási aránya az év első tizenegy hónapjában.

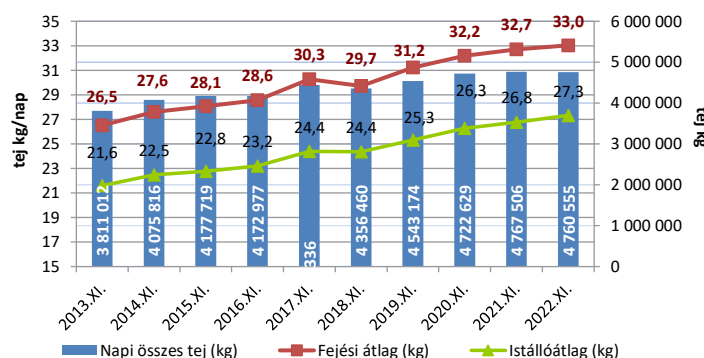

4. ábra Összes halmozott és fajlagos tejtermelés az „A” módszerrel ellenőrzött tenyészetekben (db, 2013-2022. I-XI. hó)

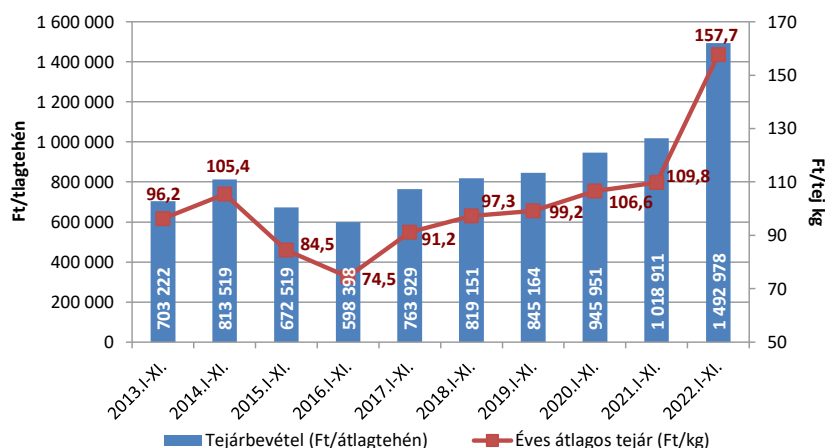
Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tehenek összes halmozott tejtermelése 2022 első tizenegy hónapjában gyakorlatilag stagnált (-0,619 millió kg; -0,04%) 2021 hasonló időszakához képest, és meghaladta az 1675 millió kg-ot. A vizsgált időszakban a fajlagos tejtermelés enyhén emelkedett, és elérte a 9.466 kg-ot (+187 kg; +2,0%), ami az elmúlt 10 évben rekordnak számít. 2013 és 2022 novembere között a fajlagos tejtermelés növekedése 29,5%-os (!) volt (+2.156 kg), míg az összes halmozott tejtermelés még nagyobb mértékben, 388,7 millió kg-mal (+30,2%) emelkedett.

5. ábra Fejési és istállóátlag, valamint a napi összes tejtermelés az „A” módszerrel ellenőrzött tenyészetekben (2013-2022. XI. hó)

2022 novemberében a napi összes tejtermelés a tavalyi év novemberi termeléséhez viszonyítva nagyon kismértékben (-6,9 ezer kg, -0,1%) 4,761 millió kg-ra csökkent. Emellett mind a fejési átlag (+0,32 kg, +1,0%), mind az istállóátlag nőtt (+0,56 kg, +2,1%). Összességében az elmúlt 10 év alatt a napi összes tejtermelés több mint 0,949 millió kg-mal lett több (+24,9%), a fejési és istállóátlag 6,52, ill. 5,73 kg-mal nőtt (+24,6%, ill. +26,5%) a vizsgált periódusban, ami igen jelentős emelkedésnek tekinthető.

6. ábra Tejárbevétel és az éves átlagos tejár az „A” módszerrel ellenőrzött tenyészetekben (2013-2022. I-XI. hó)

A tehenenkénti tejárbevétel 2022 első tizenegy havában mintegy 1,49 millió Ft volt átlagosan, 46,5%-kal nőtt 2021 hasonló időszakához képest, és az elmúlt 10 év messze legnagyobb első tizenegy havi nominális tejárbevételének felel meg, aminek oka a fajlagos tejtermelés 2,0%-os és tej árának 43,6%-os (!) növekedésében keresendő. 2013 hasonló időszakához viszonyítva a nominális tejárbevétel több mint megduplázódott, 112,4%-kal nőtt, aminek oka a fajlagos tejtermelés 29,5%-os és a tej árának 64,0%-os emelkedése 10 év alatt. Magyarországon a nyerstej átlagos havi felvásárlási ára tovább emelkedett, és novemberben már meghaladta a 200 Ft/kg-ot (több mint 85%-os növekedés 2021 novemberéhez képest), így 2022 első tizenegy havában a nyerstej átlagos felvásárlási ára megközelítette a 160 Ft/kg-os árszintet. A nyerstej kiviteli ára is tovább növekedett, és elérte a 235 Ft/kg-ot,

így továbbra is több mint 15%-kal meghaladta a hazai termelői átlagárát. A nyerstej árának növekedésében a forint euróhoz képesti gyengülése is jelentős szerepet játszott. Ugyanakkor a globálisan nagy tejtermelő országban a nyerstej ára már stagnál vagy enyhén csökkenésnek indult, míg a főbb tejtermékek értékesítési és tőzsdei árai jellemzően tovább csökkentek. A FAO tejtermékek árindexe is 1,2%-kal zárt alacsonyabban november végén, mint egy hónappal korábban. Az Eurostat adatai szerint a magyar 21,9%-os éves infláció a harmadik legnagyobb volt Európában októberben (az EU-27 átlagos éves inflációja 11,5% volt). Csak az élelmiszereket tekintve viszont Magyarországon mérték egy év alatt a legnagyobb áremelkedést, 43%-ot (az EU-27 átlagos éves élelmiszer inflációja 17,3% volt). A nemzetközi adatokból az olvasható ki, hogy a magyar élelmiszerár-drágulást jelenleg nem az élelmiszer-alapanyagok globális árváltozása mozgatja, így a hazai nyerstej árak lendületes emelkedése – bár euróban számolva az EU-ban még mindig az alacsonyabbak között van – a jövő év elejére várhatóan ki fog fulladni.

KUKORICASILÁZSAINK 2022.

(SZEZONNYITÓ ADATOK)

Dr. Orosz Szilvia
Állattenyésztési
Teljesítményvizsgáló Kft.

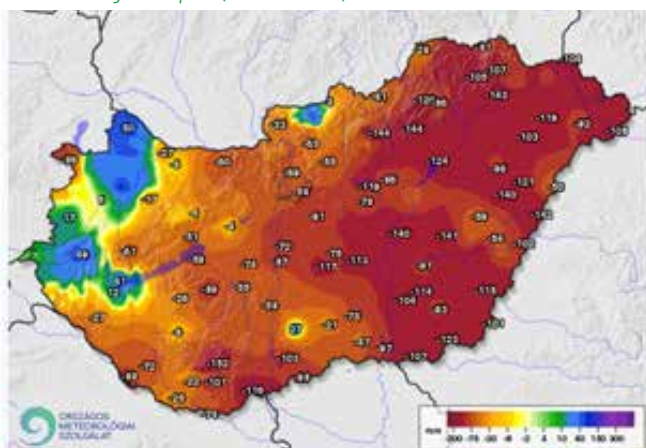
A 2022. év nyarának csapadékeloszlása és hőmérséklete

Az idei nyár időjárására jellemző volt, hogy a csapadék mennyisége számos helyen 140-150 mm-rel kevesebb volt, mint a sokéves átlag (1. ábra). Voltak olyan területek hazánkban, ahol a 3 havi csapadékösszeg nem érte el az 50 mm-t! Ezt még a szélsőségesen aszálytűrő növények sem bírják ki.

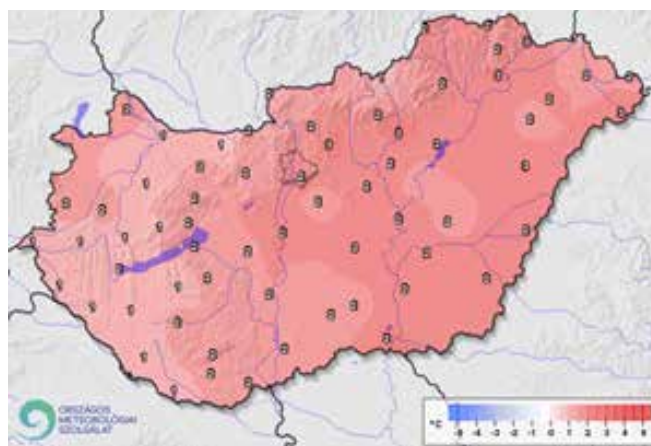
Az átlaghőmérséklet pedig 1-2 °C-kal haladta meg az előző évtizedek értékét (2. ábra).

A 3. ábrán látható az aszályal sújtott területek eloszlása és aránya a nyári szántóföldi kultúrákra vonatkozóan.

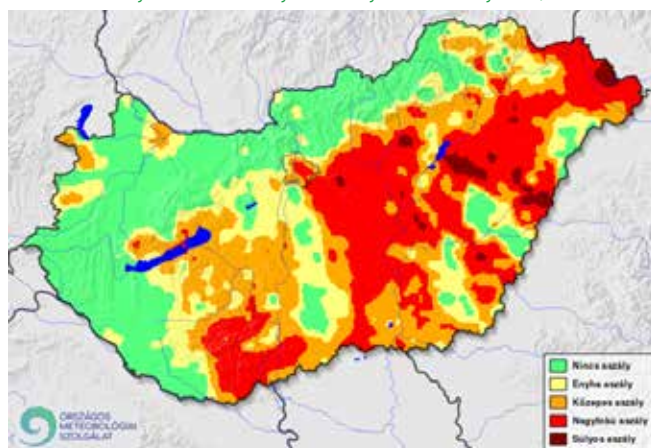
1. ábra Csapadékösszeg 2022. június-augusztus időszakában a sokéves átlaghoz képest (forrás: OMSz)

2. ábra Átlaghőmérséklet 2022. június-augusztus időszakában a sokéves átlaghoz képest (forrás: OMSz)

3. ábra Aszályos területek a nyári növényekre 2022. nyarán (forrás: OMSz)

Az 1. táblázatban láthatóak a kukoricaszilázs betakarításának országos adatai, összehasonlítva az előző évek betakarításának eredményeivel. A 2. táblázatban láthatóak a kukoricaszilázs terméseredményei régióként (AKI, 2022. október 8-i állapot). Sajnos az adatok

önmagukért beszélnek! **Az elmúlt 10 év legsúlyosabb aszályát éltük meg egy gyenge 2021-es szezon után.** A pirossal jelzett hozameredmények pedig azt mutatják, hogy **10 évből 5 évben nem volt ideális a silókukorica hozama hazánkban!**

1. táblázat A 2013-2022. évi betakarítású kukoricaszilázsok hozamának összehasonlítása (Agrárgazdasági Kutatóintézet, 2022. október 8-i állapot)

	Silókukorica termőterület	Betakarított silókukorica	Hozam
	ha	tonna/év	tonna/ha
2013. silókukorica	87.952	1.982.513	22,5
2014. silókukorica	76.867	2.388.893	31,1
2015. silókukorica	68.440	1.665.450	24,3
2016. silókukorica	71.822	2.198.860	30,6
2017. silókukorica	70.707	1.890.615	26,7
2018. silókukorica	62.776	1.928.839	30,7
2019. silókukorica	56.900	1.820.314	32,0
2020. silókukorica	57.563	1.929.187	33,5
2021. silókukorica	53.198	1.459.833	27,4
2022. silókukorica	54.989	935.044	17,0

2. táblázat A kukoricaszilázs hozameredményei országrészenként 2022-ben (Agrárgazdasági Kutatóintézet, 2022. október 8-i állapot)

	Hozam 2022.
	tonna/ha
Közép-Magyarország	10,6
Közép-Dunántúl	16,9
Nyugat-Dunántúl	29,2
Dél-Dunántúl	17,4
Észak-Magyarország	16,9
Észak-Alföld	13,1
Dél-Alföld	12,0
Békés	8,0
Átlagosan	17,0

A 2022. évi betakarítású kukoricaszilázsok nyers táplálóanyag-tartalma, rostprofilja, emészthetősége és energiatartalma (290 minta eredményei alapján) a 3-5. táblázatban látható:

SZÁRAZANYAG-TARTALOM: a szárazanyag-tartalom átlagértéke normális volt 2022-ben annak ellenére, hogy sokszor csörgő levelű, sárga kukoricánövénny került betakarításra. A korai hőstressz hatására korán betakarított növény szára még jelentős nedvességtartalmú. A 4. ábrán megfigyelhető azonban, hogy az aszályos évekre jellemző az alacsonyabb tartományban mozgó szárazanyag-tartalom.

KEMÉNYÍTŐTARTALOM: a keményítőtartalom értéke (290 minta átlagában) katasztrofális (20,7% sza.), emellett azonban a rendkívül nagy szórás is sújtja ezt a paramétert. A csőnélküli kukoricaszilázsok mellett voltak normál keményítőtartalmú kukoricaszilázs-mintáink is, ami miatt a tartomány rendkívül tág (nagy a szórás)! Az egymást követő aszályos évek

tapasztalata, hogy a **tarlómagasság beállítása** egyre nagyobb hangsúlyt kap a keményítőtartalom növelése szempontjából. Megközelítően 20-50 g/kg sza. értékkel növelhető a keményítőtartalom a tarlómagasság beállításával. Emellett javítja a rostemészthetőséget is. Összességében tehát hatása van a bendőben lebomló szerves anyagok mennyiségére, az összes emészthető anyag mennyiségére, azaz az **energiatartalomra**. Ha úgy ítéljük meg, hogy magasabb tarlóval kevés lenne a kukoricaszilázs az állomány éves ellátásához (kb. 10% veszteség a hozamból), akkor készülünk fel arra, hogy **nagyobb területen termesszük a silókukoricát a tarlómagasság rugalmas beállítása és a potenciálisan elérhető energiatartalom érdekében.** A kukoricaszilázsaink keményítőtartalmának ingadozása (2013. és 2022. között) az 5. ábrán látható.

LEBONTHATÓ ROST (dNDF₄₈): a speciális levél:szár:cső arány és a keményítőhiány eredményeként a rost-tartalom (aNDFom: 457 g/kg sza.) 16%-kal meghaladja a sokéves átlagunkat (aNDFom 2013-2021: 394 g/kg sza.). Emellett kedvezőbb lett a rost emészthetősége is (NDFd₄₈ 2022: 58% vs. NDFd₄₈ 2013-2021: 53%), mivel sokan korán hozták le a kukoricát a szántóföldről a hőstressz miatt. Így összességében jelentős mennyiségű emészthető rost van a kukoricaszilázsaink átlagában (dNDF₄₈ 2022: 277 g/kg sza. vs. dNDF₄₈ 2013-2021: 210 g/kg sza.), ami **+30% lebontható rostot** jelent! Ez a bendő számára fontos szempont. Ne felejtjük el, hogy a rost is hordoz energiát a bendőbaktériumok számára! Fajlagosan kevesebbet, mint a keményítő, de összmenyiségét tekintve jelentős részt képez! A kukoricaszilázsaink lebonthatórost-tartalmának ingadozása (2013. és 2022. között) a 6. ábrán látható. Örömmel az ürobmben a többi évhez képest a több, bendőben lebontható rost.

A SZERVES ANYAGOK EMÉSZTHETŐSÉGE (OMd₄₈): mivel a keményítő jobban emészthető, mint a rost, ezért összességében a teljes emésztőtraktusra vetített emészthetőség a 2022-ben betakarított kukoricaszilázsokban némileg gyengébb, mint korábban. Ez a különbség azonban nem jelentős ahhoz képest, hogy a nyár extrém volt, tehát érvényesül a jobban lebontható rost hatása. Kukoricaszilázsaink szervesanyag-emészthetőségének ingadozása (2013. és 2022. között) a 7. ábrán látható.

EMÉSZTHETŐ ÉS FERMENTÁLHATÓ SZERVES ANYAGOK (DOM, FOM): kukoricaszilázsaink emészthető és fermentálható szervesanyag-tartalmának ingadozása (2013. és 2022. között) a 8-9. ábrán látható. A DOM 2022-es értéke némileg elmarad a több éves átlagunktól (DOM 2022: 708 g/kg sza. vs. DOM 2013-2021: 721 g/kg sza.), de meglepő módon a FOM a 2022-ben betakarított kukoricaszilázsokban volt a legnagyobb az elmúlt évekhez képest (FOM 2022: 564 g/kg sza. vs. FOM 2013-2021: 523 g/kg sza.)! Tehát a bendő számára jó hír, hogy a katasztrófa sújtotta és nagy mennyiségben etetett kukoricaszilázs idén jobb rostforrás lesz, mint korábban.

ENERGIATARTALOM (NEI): a keményítőhiány hatására a 2022-es kukoricaszilázsok energiahányosak lettek (NEI 2022: 6,07 MJ/kg sza. vs. NEI 2013-2021: 6,42 MJ/kg sza.). Kukoricaszilázsaink energiatartalmának ingadozása (2013. és 2022. között) a 10. ábrán látható.

Fotó: Bodó Gergő

3. táblázat A 2022. évi betakarítású kukoricaszilázsok nyers táplálóanyag-tartalma (ÁT Kft., 2022. november 23.)

	Szárazanyag	Nyersfehérje	Nyerszsír	Nyersrost	Nyershamu	Összcukor	Keményítő
	g/kg	g/kg sza.	g/kg sza.	g/kg sza.	g/kg sza.	g/kg sza.	g/kg sza.
Átlag	336	87,4	25,1	224	52,3	36,5	207
Szórás	59,5	19,4	4,5	39,9	16,9	24,0	111
Mintaság	290	290	290	290	290	222	262

4. táblázat A 2022. évi betakarítású kukoricaszilázsok rostprofilja és emészthetősége (ÁT Kft., 2022. november 23.)

	aNDFom	ADF	ADL	NDF lebonthatóság (NDFd ₄₈)	Lebontható NDF (dNDF ₄₈)
	g/kg sza.	g/kg sza.	g/kg sza.	%	g/kg sza.
Átlag	475	256	17,6	58,0	277
Szórás	74,9	41,5	3,8	3,7	55,5
Mintaság	290	285	285	285	285

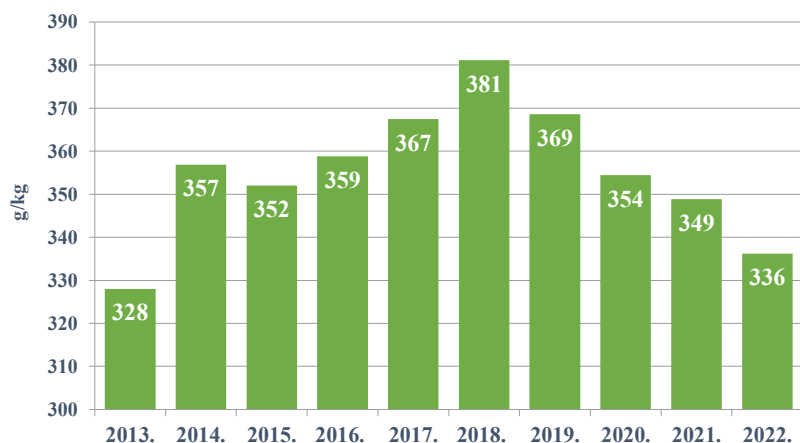
5. táblázat A 2022. évi betakarítású kukoricaszilázsok emészthetősége és energiatartalma (NEI) (ÁT Kft., 2022. november 23.)

	OMd	DOM	FOM	NEI	CSPS
	%	g/kg sza.	g/kg sza.	MJ/kg sza.	%
Átlag	74,7	708	564	6,07	72,2
Szórás	2,9	35,5	30,7	0,3	10,4
Mintaság	290	290	290	289	142

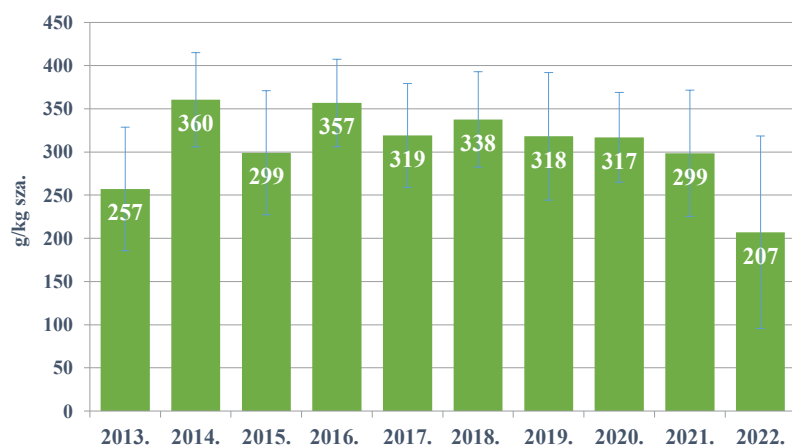
OMd48: szerves anyagok emészthetősége 48 órá in vitro inkubációval mérve (NIR adat)
CSPS szemroppantottság pontszáma

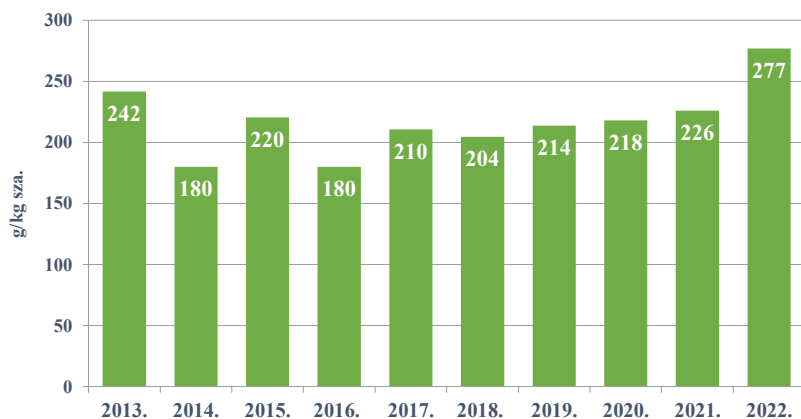
4. ábra A szárazanyag-tartalom kukoricaszilázsban (ÁT Kft. NIR adatbázisa 2013: 724, 2014: 526, 2015: 559, 2016: 441, 2017: 453; 2018: 511, 2019: 463; 2020: 411; 2021: 462; 2022: 290)

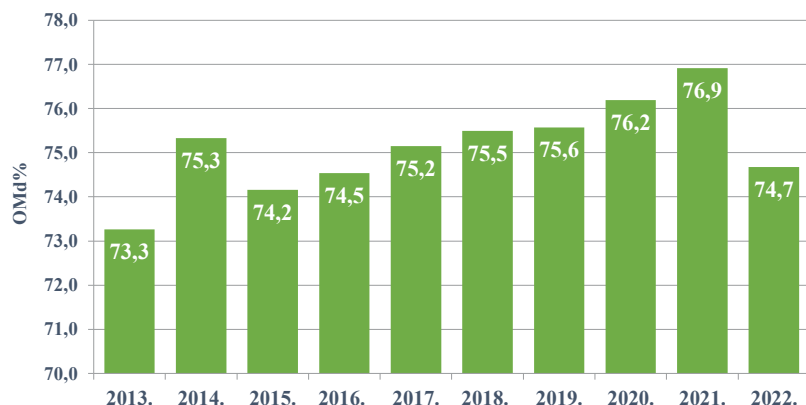
5. ábra A keményítőtartalom kukoricaszilázsokban (ÁT Kft. NIR adatbázisa 2013: 724, 2014: 526, 2015: 559, 2016: 441, 2017: 453; 2018: 511; 2019: 463; 2020: 411; 2021: 462; 2022: 290)

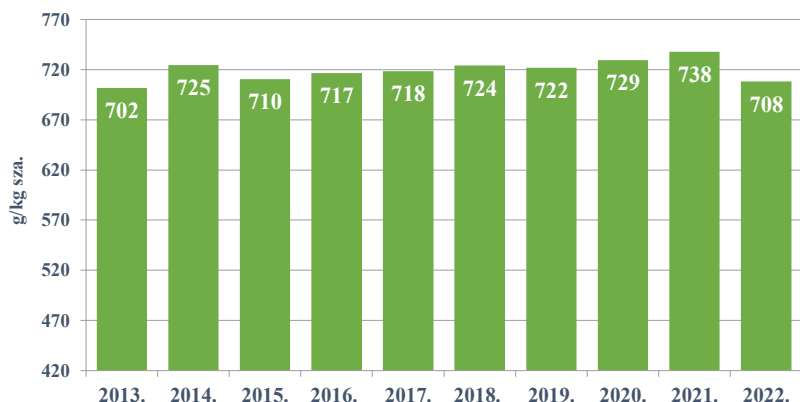
6. ábra A lebontható rost (dNDF48 g/kg szá.) kukoricaszilázsban (ÁT Kft. NIR adatbázisa 2013: 724, 2014: 526, 2015: 559, 2016: 441, 2017: 453; 2018: 511; 2019: 463; 2020: 411; 2021: 462; 2022: 290)

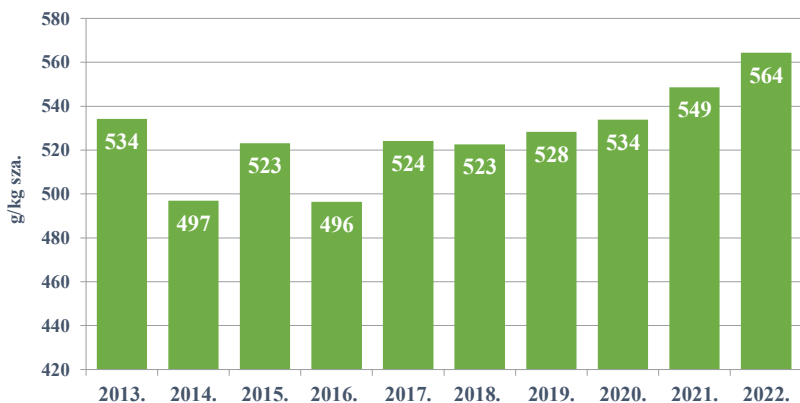
7. ábra A szervesanyagok emészthetősége (OMd) kukoricaszilázsban (ÁT Kft. NIR adatbázisa 2013: 724, 2014: 526, 2015: 559, 2016: 441, 2017: 453; 2018: 511; 2019: 463; 2020: 411; 2021: 462; 2022: 290)

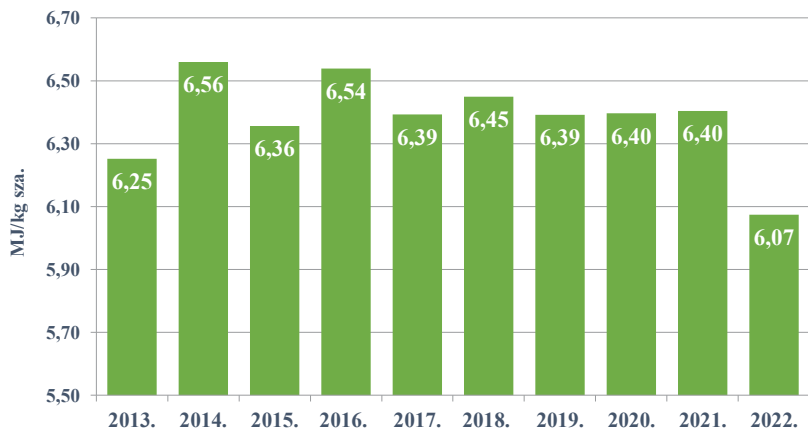
8. ábra Az emészthető szervesanyagok mennyisége kukoricaszilázsban (DOM)(ÁT Kft. NIR adatbázisa 2013: 724, 2014: 526, 2015: 559, 2016: 441, 2017: 453; 2018: 511; 2019: 463; 2020: 411; 2021: 462; 2022: 290)

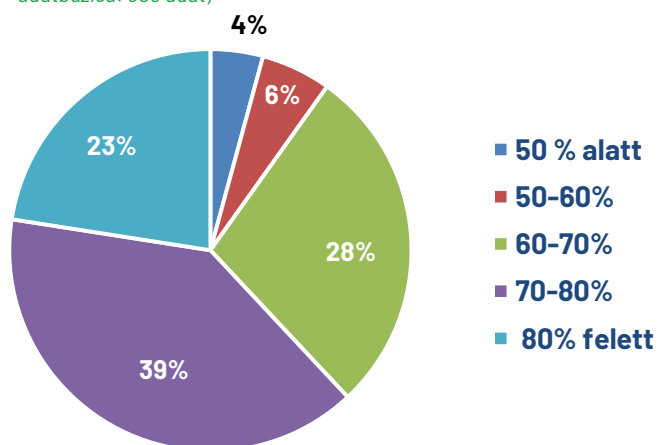
9. ábra A bendőben fermentálható szervesanyagok kukoricaszilázsban (FOM)(ÁT Kft. NIR adatbázisa 2013: 724, 2014: 526, 2015: 559, 2016: 441, 2017: 453; 2018: 511; 2019: 463; 2020: 411; 2021: 462; 2022: 290)

10. ábra Az energiatartalom (NEI) kukoricaszilázsban (ÁT Kft. NIR adatbázisa 2013: 724, 2014: 526, 2015: 559, 2016: 441, 2017: 453; 2018: 511; 2019: 463; 2020: 411; 2021: 462; 2022: 290)

11. ábra A CSPS érték eloszlása 2022-ben (átlag 72%, ÁT Kft adatbázisa: 308 adat)

A szemroppantottság eredményei 2022-ben is kiválóak lettek. Az átlag 72%. A mért értékek mindössze 4%-a volt az 50% alatti tartományban. A vizsgált szilázsok 39%-a volt 70-80% között, és 23%-ban jelen van a 80% feletti tartomány is!

Az előzetes eredmények alapján megállapítható, hogy **az extrém gyenge hozam mellett kevés keményítő-tartalommal, de jó rostemészthetőséggel, jelentős emészthetőrost-tartalommal és kiváló szemroppantottsággal takarítottuk be 2022-ben a silókukoricát.** Támogassuk a silókukorica termőterületét és a takarmánybázisunk biztonságát a kettős termesztést lehetővé tevő, korai betakarítású őszi vetésű fű- és gabonafélékkel.

NÁLUNK TÖBBET KAP A PÉNZÉÉRT!

- **Agrárszemlélet**
országos átlagokkal és értékeléssel.
- **Hazai adatbázis**
közel 10.000 takarmány eredményével.
- **Hitelesség**
ingyenes ellenőrző mérésekkel.
- **Gyakorlatias paraméterek**
CSPS, peNDF, RFV.
- **Kisparcellás és üzemi kísérletek**
tömegtakarmányokkal.
- **Kompatibilitás**
az AMTS programmal.
- **Komplexitás**
Profi csomag, ásványi anyagok (+DCAD),
mikotoxinok és mintakoordináció.
- **Innováció**
új kalibrációkkal bővült a Profi csomag!

1. Alapadatok:

- táplálóanyagok: szárazanyag, nyersfehérje, nyerszsír, nyersrost, hamu,összcukor, keményítő, NDF, ADF, ADL, NFC, NSC, oldódó fehérje, lizin, metionin, nitrát, peNDF,
- emészthetőség: by-pass keményítő, szerves anyag emészthetőség (OMd), emészthető szerves anyag (DOM), NDFd48, dNDF48, iNDF240,
- erjedés: pH, ammónia, tejsav, ecetsav.

2. Hazai és nemzetközi számított értékek:

- Magyar energia- és fehérjeértékelési rendszer (MFE, MFN, UDP, FOM, DE, ME, Nem, NEg, NEI),
- Francia energia- és fehérjeértékelési rendszer (RDP, RUP, PDIA, PDIN, PDIE, UFL, UVF),
- Holland energia- és fehérjeértékelési rendszer (DVE, VOS, FOS),
- Német energia- és fehérjeértékelési rendszer (NEI, ME, NEI-VC, nXP, RNB, UDP),
- USA szénaértékelés: RFV.

3. USA (CNCPS és NRC) adatok kukoricaszilázsra,

lucernaszilázs/szenázsra, lucernaszenára, gabonaszilázsokra vonatkozóan:

1. CNCPS szerinti fehérjefrakciók (A1%, A2%, B1%, B2%, C%, RDP%, RUP%, A1%),
2. CNCPS szerinti szénhidrátfrakciók (A1%, A2%, A3%, A4%, B1%, B2%, B3%),
3. CNCPS szerinti NDF-lebonthatósági adatok (12, 24, 30, 48, 120 és 240 óra),
4. NRC szerinti fehérjefrakciók (totál fehérje, nyersfehérje (exc. NH3-N), ammónia%, oldódó fehérje, NDICP%, ADICP%).

Lefordítjuk, kiszámoljuk
és segítünk megérteni...
Válaszokat adunk.

Laborvezető:
Podmaniczky Tímea

tel.: +36 20 219 95 12
taklab@atkft.hu

Információ:

Állattenyésztési Teljesítményvizsgáló Kft. Takarmányanalitikai Laboratóriuma
2100 Gödöllő, Dózsa György út 58.

www.atkft.hu

A JUMARTOK X.

A JUMARTOK EMLÍTÉSE A 19. SZÁZADBAN (FOLYTATÁS)

Írta, fordította, szerkesztette: **Dr. Kenéz Árpád**
(Állattenyésztési Teljesítményvizsgáló Kft.)
Eugene McCarthy PhD Jumarts:
Horse-cows and donkey-cows
című munkája alapján

Bernard Eugène Antoine Rottiers, a flamand-holland származású katona és író Oroszországban látott jumartokat. Erről a Journal des Haras francia folyóirat 1829-ben megjelent egyik írásában emlékezik meg: „A tudósok között régóta folyik vita a jumartok létezése kapcsán. Úgy tűnik azonban, hogy az ügy megoldódott, hacsak nem vonjuk kétségbe egy olyan tiszteletre méltó ember szavait, aki kiterjedt tudásáról és a hosszú, nehéz utazásai során tett természettudományos vizsgálatairól vált híressé. Itt Rottiers ezredesre utalunk, aki Antwerpenben született és 1808-ban oroszországi katonai szolgálatra jelentkezett, majd 1812-ben Grúziába küldték, hogy ott Orbelianoff herceg államfőjeként szolgáljon. Ő maga kérte, hogy erre a területre küldjék, hiszen szeretne volna tanulmányozni a Kaukázus és a Fekete-tenger határán élő, kevésbé ismert, kis létszámú embercsoportokat. 1818-ig tartózkodott Tbiliszipben, majd Kis-Ázsián keresztül Konstantinápolyba utazott. Útja során áthaladt Gori városán, (jelenleg Felső-Khartli grúz tartomány fővárosa), és az itt megtörtént figyelemre méltó eseményeket tesszük közzé most olvasóink számára: Tekintettel arra, hogy Goriban nem találtunk olyan kocsikat, amelyeket korábban az utazásainkhoz használtunk, kénytelenek voltunk megelégedni néhány lóval és olyan öszvérekkel, amelyek létezéséről még sokan a mai napig nem hajlandók tudomást venni. Ez a hibrid egy számárcsödör és egy tehén (elképzelhető, hogy házi bivaly tehénre gondolt Rottiers) keresztezéséből született. Ezek az állatok rendkívül elterjedtek voltak Perzsia északi részén. Nagy számban láttam őket Grúziában. Nagyobb, jobb állású és kevésbé makacs, mint egy számár vagy egy átlagos öszvér, de a

szarvasmarha jegyeket kevésbé örzi meg. Megérttem, hogy sokan kétlik, hogy két ennyire eltérő emlősfaj keveredhet egymással, de az ilyen véleményekre én azt válaszolom: Igen! Megtörténhet! Több más utazóval együtt tanúsíthatom ezt a tényt! Reménykedem, hogy tanúságtételem a mérleg nyelvét is az igazság irányába mozdítja majd el.

1. kép: Rottiers portréja. (wikimedia.org)

1830-ban J.W. Gloag angol állatorvos a havonta megjelenő „The Veterinarian” szakmai lap 3. számában ír a jumatról. „Tizennyolc hónappal ezelőtt, amikor Greenwich-ben voltam, izgatottan értesültem egy olyan szörnyeteg létezéséről, amely a tehén és a ló jegyeit egyaránt magán viseli. A kanca (ha nevezhetem így) kb. 15 kéz magas volt (1 kéz kb. 10,2 cm, tehát az állat

marmagassága kb. 153 cm volt – a szerző megjegyzése). Az elmondások alapján 3,5 éves. Az igazán szembetűnő érdekességek a farok, a fej, a mellkas, a csípőtájék és a jobb mellső láb nál voltak. A mellső láb sajátosságai egyből felkeltették az érdeklődésemet, és arra készítették, hogy alapos vizsgálatnak vessem alá az állatot, mivel a jelek egyértelműen valamilyen betegség eredetű rendellenességre utaltak. A lapocka és a felkarcsont nagyon rövidnek tűnt a megszokotthoz képest, és ez utóbbi erőteljesen görbült kifelé. Ez a láb egyértelműen hasonlított egy szarvasmarha lábához. Ez a hasonlóság még nyilvánvalóbb volt, mikor közelhajoltam és láttam, hogy a lábvég két külön ízületen lévő patában végződik. Sebnek nyoma nem volt, az állat a sarkaira lépett, egészen úgy használta a lábát, mint a szarvasmarhák. Többször körbejártam az állatot az istállóban, és egészen mulatságos volt, ahogy a két lábát eltérő módon használta. A szőrzet színe erős keverékét mutatta a két fajának, hosszú, puha és laza volt. A fej nagyon érdekes volt, a koponya a fülek mögötti részén (poll) túl szélesnek tűnt, a fülek nagyok, lekerekítettek, hátra és befelé fordultak, hosszú, bozontos szőrrel borítottak. A pofa alsó része mindkét oldalon nagyon íves, és ebből adódóan túlságosan széles egy lóéhoz képest. Az állkapcsokban 6-6 metszőfog volt, ám rendezetlenül álltak, és úgy tűnt, hogy eléggé változatos karakterűek. A mellkas széles és mélyen lógó, lebernyegre hasonlító megjelenésű volt. A test, a nyak és a bal mellső láb lóéhoz hasonló volt. A csípő, a farok és a csánk feletti rész a szarvasmarhákéra hasonlított. A lágyék és a szeméremrész szintén a teheneknél megfigyelhető módon alakult. A farok nem úgy ível a genitália felett, mint a lovaknál, hanem hirtelen esik le, lóg, szinte szőrtelen és csak a végén van egy hullámos szőrökből álló bojt, pontosan úgy, mint a szarvasmarhákénál. A farok húsos, és a bőr lazán tapad rá, a vagina szintelen, lelógó, mint a teheneknél. A térdkalácsok nagyok, vastagok, és a csánk feletti részen egyáltalán nem hasonlítottak a lovakéhoz. A tőgy nem volt természetellenesen kitágult, a bimbók sem voltak nagyok. Ezeket a tényeket több állatorvossal is megosztottam, többek között Sewell úrral is. Kis idő múlva hívást kaptam Southwark Bridge-ből J. Skilt állatorvos úrtól, aki arról számolt be, hogy a dögnyzónál egy furcsa állat csontvázát látta, és szeretné, ha elmennék és megvizsgálnánk együtt. Így is tettem, és nagyon hálás vagyok azért, hogy még egyszer lehetőségem adódott egy ilyen különleges teremtmény alapos megvizsgálására, amelynek részleteit az előző leírásomhoz kapcsolódóan most itt közzé is teszem. A koponya nyakszirti és a pofa oldalsó részei (pterygoid terület) nagyok, az előző nagy és kiálló, eltérően a lovaknál megfigyelhető háromszög alakútól. Nincs jeleszarvoknak. A három nagy őrlőfogutáni részen mindkét oldalon egy olyan nagy felület található, mint azon rendellenességek esetében, ahol a fogak az állkapocscsontban maradnak. Az első három őrlőfog tipikus tehénfogak. A csípő és a szemérem majdnem olyan lapos, mint a szarvasmarhákénál. A bordák és a csigolyák száma a lovakéra jellemző számú. Az összes ízület szokatlanul nagy. A legnagyobb érdekességet azonban a jobb mellső lábon tapasztaltam, de igyekszem nagyon

tömör lenni a beszámolóban. A nagy kézközépcsont alsó feji részéhez a ló nagy csüdcsontjához képest egy rövidebb, szélesebb majdnem a közepéig hasított csont csatlakozott, amelyen az ujj többi kis csontjai is megtalálhatók voltak. Két különálló patája volt, amelyek hatalmasra nőttek azóta, hogy még élteben láttam az állatot. A dögnyzó elmondta, hogy semmi olyat nem látott a gyomorban, ami szokatlan lett volna egy lóhoz képest. Bárki, aki további információkat szeretne, vagy más furcsaságokat szeretne megvizsgálni, megteheti ezt a Borough-ban, a Fryer utcai Winkley's Yardon. Az egyetlen adat, amit megtudtam az állat származását illetően a következő: a tulajdonosa egy tenyésztőtől vette, aki azt állítja, hogy az anyját, amikor már nagyon öreg volt kírakta egy bika mellé Finchley Common-ban. Itt egyetlen ló sem fért hozzá, így ez a különleges példány csakis a bika és a ló utóda lehet."

A Bells's Weekly Messenger az alábbiakat írta 1862 június 23-án megjelent számában: a kivonat lényegében egy hivatalosan kiadott bikakatalógus részét képezi. A település, ahol a figyelemreméltó termelésjavítást igyekeztek elérni, Pilling, amely Flyde megyében található Lancaster és Fleetwood között. „Kihagyhatatlan lehetőség azon nagyértékű marhákat tenyésztők számára, akik szeretnék az állományukat javítani! A pillingi illetőségű John Bradshaw tulajdonában álló, szép, fajtatiszta bika, King Tom ebben a szezonban az ön teheneit fogja szolgálni. King Tom felmenői között megtalálható az arab telivér Godolphin (arab versenylóistálló alapítója) és a vörös szarvatlan skót marha, s ebből származik King Tom tiszta és divatos vérsége. Ezt a keresztezést még Sir Charles Colling hozta létre hatalmas erőfeszítések árán (lásd Coates Ménesgazdálkodás könyvét), aki vezető tenyésztő volt, és minden versenytársát legyőzte a rövidszarvú marha tenyésztésében.” Hogy ez csak egy tréfa, vagy komolyan gondolta valaki, nem tudni, de láthatjuk, hogy már korábban más brit szerzők is írtak bika-ló keverékekről, de minden bizonnyal ez az első forrás arra vonatkozóan, hogy a britek gyönyörű shorthorn marhafajtájának eredetét lóra és egy szarvatlan skót marhafajtára vezetik vissza. Kicsivel több, mint egy évvel később ugyanebben a hetilapban olvashatók a következők. „Bizonyára sokan emlékeznek, hogy kb. egy évvel ezelőtt megragadtuk az alkalmat, hogy írjunk a jumart elnevezésű furcsa lényekről, amelyek a bika és kanca pároztatásából születnek. Akkor megneveztük Locket, mint a legelső brit író, aki a jumartokkal foglalkozott, és egy állatorvost, aki arról ír, hogy a két állatfaj nem keresztezhető egymással...”.

A cikk hivatkozik továbbá a már leírt svájci teherhordó állatokat említő leírásra, valamint arra, hogy Locke mennyire is volt/lehetett hiteles.

1880-ban a Cornwallban kiadott The Cornishman heti lap 3. számában az olvasható, hogy a legújabb evolúciós csoda a bika és a számarkanca nászából születő jumart, ami ötvözi a szarvasmarha erejét és a számar türelmét és engedelmességét.

KÖZLEMÉNY

A Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács Elnöksége 2022. október 24-i határozatában úgy döntött, hogy a 2022. április 1. napjától 2023. március 31. napjáig tartó időszakra az alapár éves átlagára – 2022. július 18-i szavazásán –

meghatározott 164 Ft/kg-os prognózist 175 Ft/kg-ra módosítja. Az Elnökség a „kvótaév” harmadik negyedében (2022. október-december) 210 Ft/kg átlag alapár alakulást jelez előre.

TEJPIACI JELENTÉS

A 4/2020. (II.28.) AM rendelet alapján a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal, az Agrárközgazdasági Intézet és a Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács

által közösen működtetett kiterjesztett adatszolgáltatási rendszerből rendelkezésre álló legfrissebb, 2022. októberi és összesített adatok az alábbiak:

ALAPANYAG ADATOK		2022. október				
		Mennyiség [tonna]	Alapár [HUF/kg]	Zsírtartalom [g/100g]	Fehérjetartalom [g/100g]	Átlagár [HUF/kg]
Termelőtől közvetlenül felvásárolt tej	Extra	114 842	190,90	3,84	3,39	200,98
Termelőtől közvetlenül felvásárolt tej	Osztályon kívüli	1 391	168,38	4,30	3,55	169,10
Egyéb helyről felvásárolt nyerstej	-	5 527	-	3,84	3,35	215,85
Társállalattól átvett alapanyag	-	9 601	-	-	-	-
Import alapanyag (külpiacon vásárolt)	-	1 405	-	-	-	-
Társállalatnak értékesített alapanyag	-	16 843	-	-	-	-
Export (külpiacon kiszállított teljes tej)	-	14 088	-	3,88	3,33	228,35
Feldolgozásra rendelkezésre álló folyadék	-	113 020	-	-	-	-
Ömlesztési alapanyag vásárlás (külpiacon) (tejgyenértékben)	-	...	-	-	-	-
Tejpor (külpiacon vásárolt) (tejgyenértékben)	-	...	-	-	-	-

... = Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.

Forrás: AKI PÁIR

ALAPANYAG ADATOK		2022. január – október							
		Mennyiség [tonna]	Változás az előző év azonos időszakához %	Alapár [HUF/kg]	Változás az előző év azonos időszakához %	Zsír- tartalom [g/100g]	Fehérje- tartalom [g/100g]	Átlagár [HUF/kg]	Változás az előző év azonos időszakához %
Termelőtől közvetlenül felvásárolt tej	Extra	1 162 579	99	152,51	143	3,75	3,33	159,29	143
Termelőtől közvetlenül felvásárolt tej	Osztályon kívüli	16 229	77	142,70	146	4,11	3,46	142,33	152
Egyéb helyről felvásárolt nyerstej		55 579	119			3,76	3,31	173,62	160
Társállalattól átvett alapanyag		76 996	99						
Import alapanyag (külpiacon vásárolt)		7 847	318						
Társállalatnak értékesített alapanyag		73 587	145						
Export (külpiacon kiszállított teljes tej)		135 618	82			3,76	3,30	177,16	160
Feldolgozásra rendelkezésre álló folyadék		1 213 917	100						
Ömlesztési alapanyag vásárlás (külpiacon) (tejgyenértékben)		17 377	119						
Tejpor (külpiacon vásárolt) (tejgyenértékben)		11 707	134						

Forrás: AKI PÁIR

Év: 2022.						
Hónap: 10. hónap						
FELDOLGOZÓI KÉSZTERMÉK ADATOK (me: tonna)						
Kód	Termék megnevezés	Termelés	Import	Belföldi értékesítés	Export értékesítés	Zárókészlet
10	Fogyasztói tej 6% zsírtartalomig	43 892,16	297,95	34 668,11	5 940,44	16 515,17
20	– ebből 1-3 % zsírtartalmú tej	39 138,79	297,95	33 172,72	2 828,47	11 242,09
30	Tejszín 6%-ot meghaladó zsírtartalommal	1 422,91	226,51	1 055,08	323,88	557,99
40	Tejpor, tejszín por, tejfehérje koncentrátum por, savópor összesen	843,26	91,35	78,21	875,54	1 312,01
50	Savány tejpor	25,45	47,00	24,25	27,25	990,14
60	Vaj, kenhető vajkészítmény, összesen	1 216,72	12,48	1 532,36	480,55	1 466,03
70	– ebből vaj	831,82	0,00	1 176,72	123,00	852,17
80	Sajt és túró összesen	10 778,92	204,87	7 285,86	3 532,23	7 394,23
90	– ebből túró	1 096,81	0,00	1 235,42	51,52	1 067,41
91	– ebből rögös túró HKT	652,47	0,00	460,81	84,62	142,12
100	– ebből trappista	2 440,40	0,00	2 160,64	499,83	1 358,67
110	– ebből ömlesztett sajt	2 225,41	0,00	1 368,59	943,72	1 703,76
120	Savanyított tejtermék	8 772,96	26,35	11 264,51	1 766,65	3 110,61
130	– ebből tejföl	5 682,40	0,00	6 503,69	1 384,95	2 175,96
140	– ebből növényi zsírral készült termék	804,98	0,00	932,54	26,03	199,00
150	Ízesített tejszálak	2 367,99	318,06	3 840,56	300,77	1 299,33

Forrás: NÉBIH Tejpiaci Jelentés

Év: 2022							
Hónap: 1-10. hónap							
FELDOLGOZÓI KÉSZTERMÉK ADATOK (me: tonna)							
Kód	Termék megnevezés	Termelés	Változás az előző év azonos időszakához %	Belföldi értékesítés	Változás az előző év azonos időszakához %	Export értékesítés	Változás az előző év azonos időszakához %
10	Fogyasztói tej 6% zsírtartalomig	429 529,37	105	353 263,81	100	59 178,89	141
20	– ebből 1-3 % zsírtartalmú tej	371 813,85	104	328 437,30	100	26 605,48	161
30	Tejszín 6%-ot meghaladó zsírtartalommal	15 786,91	117	12 334,64	112	4 028,16	123
40	Tejpor, tejszín por, tejfehérje koncentrátum por, savópor összesen	9 260,75	108	1 324,25	73	7 900,32	111
50	Savány tejpor	1 408,45	68	274,00	48	227,25	18
60	Vaj, kenhető vajkészítmény, összesen	12 608,95	99	15 680,68	105	4 431,29	101
70	– ebből vaj	8 445,56	101	11 457,74	113	1 406,25	123
80	Sajt és túró összesen	111 375,72	102	81 765,19	91	38 631,25	115
90	– ebből túró	12 346,19	91	14 050,43	91	580,39	115
91	– ebből rögös túró HKT	7 144,37	93	4 863,26	65	1 487,74	-
100	– ebből trappista	22 477,00	95	24 784,88	98	5 388,01	135
110	– ebből ömlesztett sajt	22 672,51	114	15 080,87	85	9 952,79	134
120	Savanyított tejtermék	97 067,87	97	117 827,54	93	19 938,34	115
130	– ebből tejföl	62 916,44	98	64 392,17	96	15 473,88	122
140	– ebből növényi zsírral készült termék	7 214,69	100	8 503,95	99	249,50	78
150	Ízesített tejszálak	27 753,53	87	47 702,26	89	3 073,68	98

Forrás: NÉBIH Tejpiaci Jelentés

Év: 2022							
Hónap: 1-10. hónap							
NAGYKERESKEDŐI KÉSZTERMÉK ADATOK (me: tonna)							
Kód	Termék megnevezés	Import	Változás az előző év azonos időszakához %	Belföldi értékesítés	Változás az előző év azonos időszakához %	Export értékesítés	Változás az előző év azonos időszakához %
10	Fogyasztói tej 6% zsírtartalomig	14 869,91	77	83 433,48	89	8 745,98	87
20	– ebből 1-3 % zsírtartalmú tej	12 643,39	71	67 517,75	86	950,40	117
21	– ebből 1,5 % zst UHT tej	11 469,49	66	38 419,69	75	614,11	141
30	Tejszín 6%-ot meghaladó zsírtartalommal	3 176,35	100	5 548,43	102	549,56	220
40	Tejpor, tejszín por, tejfehérje koncentrátum por, savópor összesen	617,85	103	820,46	95	21,60	46
50	Savány tejpor	464,30	101	566,23	105	0,78	175
60	Vaj, kenhető vajkészítmény, összesen	1 417,64	92	3 722,13	98	287,71	138
70	– ebből vaj	1 245,46	93	2 303,63	95	52,92	58
80	Sajt és túró összesen	24 299,84	91	43 440,38	90	1 491,59	105
90	– ebből túró	715,91	100	3 271,43	86	102,95	74
91	– ebből rögös túró HKT	0,00	-	1 811,81	88	20,52	50
100	– ebből trappista	14 261,71	78	22 835,80	82	554,06	98
110	– ebből ömlesztett sajt	559,40	140	3 478,42	110	210,58	119
120	Savanyított tejtermék	48 581,98	125	61 941,87	95	870,29	108
130	– ebből tejföl	1 783,31	130	14 771,18	102	113,46	76
140	– ebből növényi zsírral készült termék	260,11	85	4 883,73	99	167,77	103
150	Ízesített tejszálak	2 882,27	110	10 675,91	89	325,59	77

Forrás: NÉBIH Tejpiaci Jelentés

Savsemlegesítő képességet mérő vizsgálatok eredményei szemben más termékekkel

A pHix-up számos magnézium-oxid forrás keveréke, melyek úgy lettek összeválogatva, hogy egymás hatását erősítve kontrollálják a bendő pH értékét.

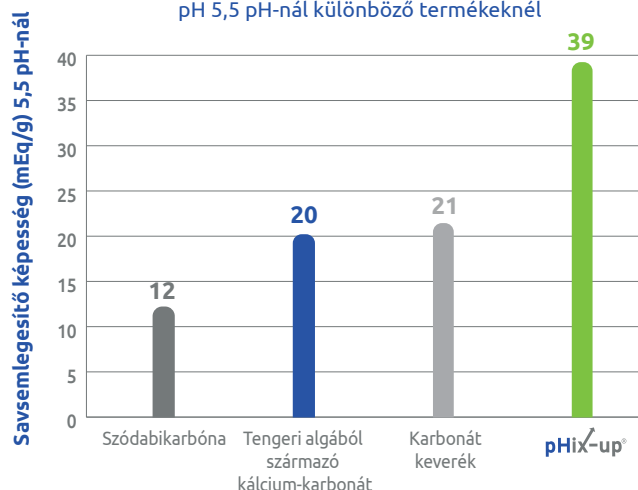
Az egyedülálló, ipari szakértelemmel tervezett pHix-up közvetlenül a bendő pH-jára hat a bakteriális fermentáció során keletkező felesleges savak semlegesítésével.

A semlegesítő kapacitás meghatározza azt a savmennyiséget (H^+ proton milliekvivalensében kifejezve), amelyet 1 kg termék semlegesít.

Mivel egy adott MgO semlegesítő képessége nem elegendő a bendő pH-jára gyakorolt hatás előrejelzéséhez,

szükséges volt a legjobban teljesítő magnézium források kiválasztása, így biztosítva a pH-ra gyakorolt gyors és hosszan tartó hatást.

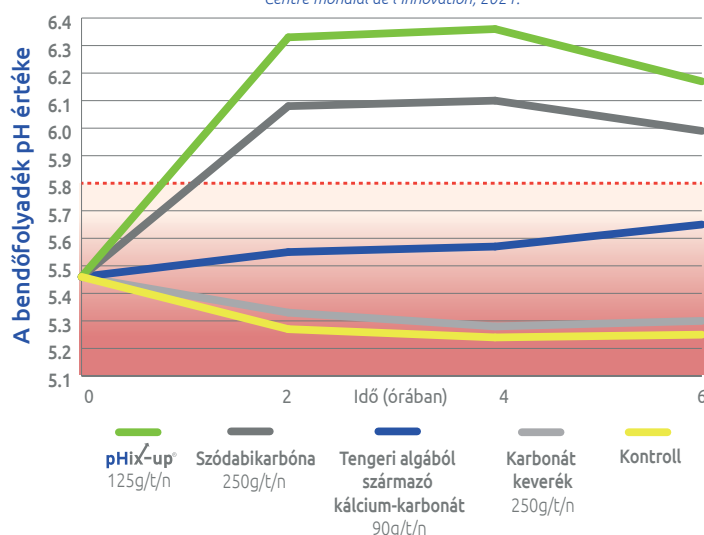
A semlegesítő kapacitás átlagos értéke (mEq/g) pH 5,5 pH-nál különböző termékeknél

A pHix-up egyedi és hatékony megoldás az optimális bendő pH eléréséhez

Bendő pH alakulása acidózisos közegben, in vitro fermentáció során

Centre mondial de l'Innovation, 2021.

A pHix-up érdekes keveréke jól oldódó magnéziumforrásoknak (48,5% MgO), amely gyors és hosszan tartó hatással van a bendő pH-ra.

Ennek az innovatív terméknek a savsemlegesítő képessége **háromszorosa a szódabikarbónának**. Ez azt jelenti, hogy elég a szóda mennyiségéhez képest harmadannyit használni belőle a hatékony működéshez!

A magas, 39 mEq/g savsemlegesítő képességének köszönhetően, a pHix-up órákon át képes egy optimális bendő pH-t biztosítani (97%-os a perzisztenciája a pH-nak 6 óra múlva is).

TIMAB MAGNESIUM
www.phix-up.com

TARCSAI GERGELY
termék menedzser
NEOFEED Kft.
Mobil: +36 30 788 7856
tarcsai.gergely@neofeed.hu

Növelje az aflatoxinok elleni védelmet **DAIRY AF** alkalmazásával

A magas aflatoxin
szennyezettség hatására
kialakuló problémák a
telepen:

Csökkenő tejhozam

Aflatoxin maradványok a
tejben és a tej minőségének
romlása

Májkárosodás

Csökkent immunitás

Céltzott megoldás az aflatoxin kihívások kezelésére.

Az elhúzódó aszály optimális feltételeket teremtett a magas aflatoxinszint kialakulásához az újonnan betakarított kukoricában és kukoricaszilázsban.

Az Alltech® DAIRY AF terméke a Mycosorb® toxinkötő termékcsalád tagja, alapja az algakivonattal kiegészített élesztősejtfal technológia. Magas toxinkötő képességű, széles hatásspektrumú termék, és bentonit tartalmának köszönhetően alkalmas a legmagasabb fokú aflatoxin okozta kártétel hatékony kezelésére is, megakadályozva az aflatoxinok tejben való megjelenését.

Az Alltech átfogó mikotoxin-tesztelési szolgáltatásokkal, szakértői tanácsadással és bizonyítottan működő takarmányozási megoldásokkal segít abban, hogy megfelelően kezelje az aflatoxin-kockázatot.

Vegye fel a kapcsolatot szakértőinkkel az alltechhungary@alltech.com e-mail címen és tudjon meg többet a Mikotoxin Management programunkról.

Alltech.hu

Alltech®

A NutriTek® a Diamond V Original XP termékcsaládjának új generációs tagja. **Tartalmazza az Original XP vonal bioaktív anyagait, ezen felül új fermentációs metabolitokat, antioxidánsokat és gyulladáscsökkentő növényi polifenolokat.** Teljesen természetes eredetű, *Saccharomyces cerevisiae* kultúra fermentációjával előállított takarmány alapanyag.

HATÁSMECHANIZMUS - Immunrendszer egyensúlyban tartása

- LPS endotoxin-szint csökkentése az állat szervezetében-> májvédelem
- Szabad gyökök semlegesítése->oxidatív stressz elleni védelem
- Gyulladásos folyamatok gátlása->akut stresszfehérjék kontrollja
- Egészséges bendőműködés fenntartása- >Negatív Energiaegyensúly megakadályozása

ELŐNYÖK

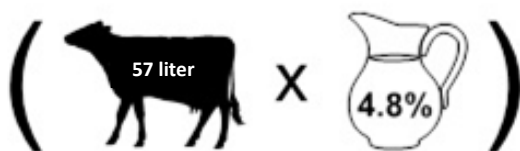
- 1 **Nagyobb szárazanyag-felvétel a laktáció első szakaszában**
- 2 **Egészséges bendőflóra**
- 3 **Kisebb testtömeg-vesztés a laktáció elején**
- 4 **Több tej a teljes laktáció alatt**
- 5 **Jobb takarmányértékesítés a laktáció középső-késői szakaszában**

5 Tudományosan
bizonyított
e l ő n y

Tudta?

Tejtermelés glükózigénye

= 2,7 kg cukor

Reynolds, 2005

LPS* endotoxin által aktivált
immunrendszer glükózigénye
24 óra alatt

= 2,14 kg cukor

= 44 liter tej

Stoakes et al., ADSA 2015

*Az LPS, a Gramm negatív baktériumok (pl: **rostbontó baktériumok**) sejtfalában termelődő endotoxin, amely a baktérium pusztulásakor kiszabadul a sejtfalból és bekerül a bendőbe. Ha az LPS a bendőből bekerül a véráramba, akkor az állat szervezetében gyulladást generál.

Szubklinikai hipokalcémia helyszíni kimutatása

ADATGYŰJTÉSI AKCIÓ!

Ahhoz, hogy a hazai tehénállomány vérkalcium-státuszát, illetve egy-egy telep saját helyzetét meg tudjuk ítélni, minél több mért adatra lenne szükség!

A Pro-Feed Kft. és az ÁT Kft. ezt a törekvést szeretné támogatni az adatgyűjtési akcióval:

- A Pro-Feed Kft. kedvezményt biztosít a résztvevő telepek számára a vérkalciumméréshez szükséges kalibráló és tisztító oldatokból, a csereszenzorból, valamint más, a tranzíciós időszakhoz köthető termékeiből.
- Az ÁT Kft. pedig az előkészítő TMR M4 csomag vizsgálatából biztosít kedvezményt.

A RÉSZVÉTEL FELTÉTELEIRŐL, VALAMINT A GYŰJTENDŐ ADATOKKAL KAPCSOLATBAN KÉRJÜK, KERESSÉK KOLLÉGÁINKAT!

+36 (30) 999 3832 | +36 (30) 274 0688

info@profeed.hu

YouTube

HORIBA

Szarvasmarhavér ionizált kalciumtartalmát mérő telepi eszköz

Tejelő tehenek esetében a szubklinikai hipokalcémia kimutatása a vér kalciumkoncentrációjának mérésével történik az ellést követő 1 vagy 2 napon belül. A LAQUAtwin mobil eszköz a vér Ca^{2+} koncentrációjának mérésére használható, gyors és egyszerű vizsgálatot tesz lehetővé.

rumi lac

*tejpótló a borjak egészségéért és az
optimális növekedésért*

EARLYFEED

right from the start

 agrifirm

KIMAGASLÓ HOZAM ÉS VITALITÁS

Innovatív folyékony takarmány-kiegészítőink hatékonyan javítják az étvágyat, takarmánybevitelt, bendőműködést, valamint segítik az emésztést.

Az Argos Feed Group Zrt. szolgáltatása kiszámítható, megbízható, rugalmas, személyre szabott és személyes kapcsolaton nyugszik.

A MelaVite

✓ HATÉKONY	✓ ÍZLETES
✓ KÖNNYEN	✓ SZÉLES VÁLASZTÉK
ALKALMAZHATÓ	✓ PORLEKÖTÉSRE ÉS
✓ EGÉSZSÉGES	GRANULÁLÁSRA

KERESSEN MINKET!

KERESKEDELMI IGAZGATÓ: MEZEINÉ FÜRI ERZSÉBET +36 70 938 1518

ÉSZAK-DUNÁNTÚL ÉS PEST MEGYE: VARGA MIKLÓS +36-70-940-0258

DÉL-DUNÁNTÚL: KISS CSABA +36-70-940-0272

ÉSZAK- ÉS DÉLKELET-MAGYARORSZÁG: SZABÓ TIBOR +36-70-333-1804

SZABOLCS-SZATMÁR-BEREG MEGYE: BERCZKI CSABA +36-70-938-1510

www.argosfgroup.com

★ BVD – EGY NEHÉZSÚLYÚ ELLENFÉL! ★

A BVD ELLEN HASZNÁLHATÓ VAKCINÁK

	L2D (BVDV-1 ÉS 2) VAKCINA (BOVELA)	ATTENUÁLT, ÉLŐVÍRUSOS VAKCINA (BVDV-1)	INAKTIVÁLT VAKCINA (BVDV-1)
Immunválasz típusa	Celluláris és humorális	Celluláris és humorális	Humorális
Immunitástartósság	1 év a BVDV-1 és 2 ellen is	1 év a BVDV-1 ellen	6 hónap a BVDV-1 ellen
A szükséges oltások száma 1 éves korig	1	1–3	2
Immunitás kialakulása (alapimmunizálást követően)	21 nap az oltást követően a BVDV-1 és 2 esetén egyaránt	28 nap	nincs adat
Vemhesség és laktáció	Alkalmazható*	Alkalmazható	Alkalmazható
Indikáció	A transzplacentáris fertőzés következtében perzisztensen fertőzött borjak születésének megelőzésére	Transzplacentáris fertőződés megelőzésére	Transzplacentáris fertőződés megelőzésére

DÖNTŐ ELŐNYÖK:

KÉNYELEM

ÉVENTE 1 OLTÁS - EGYSZERŰEN
KIVITELEZHETŐ OLTÁSI PROTOKOLL EGYEDI
ÉS ÁLLOMÁNY SZINTEN EGYARÁNT

MINŐSÉG

HOSSZAN TARTÓ, ERŐS VÉDELEM
MINDKÉT GENOTÍPUS ELLEN, EGYETLEN
OLTÁST KÖVETŐEN

BIZTONSÁG

GYORSAN KIALAKULÓ IMMUNVÁLASZ,
ANYAI ELLENANYAGOK JELENLÉTÉBEN IS¹

Boehringer
Ingelheim

BOVELA

* A magzati perzisztens fertőzés elleni védelem biztosítására ajánlott a vemhesség előtt vakcinázni. Bár a magzat vakcina által okozott perzisztens fertőzést nem figyelték meg, előfordulhat a vakcinavírus magzatbavaló átjutása. Ezért vemhesség alatt kizárólag egyedi esetekben, a kezelést végző állatorvos döntése alapján alkalmazható, figyelembe véve pl. az egyed BVD immunológiai státuszát, a vakcinázás és a párzás/inszemináció közötti időtartamot, a vemhesség szakaszát és a fertőzés kockázatát.

Hivatkozások: ¹ Bovela EPAR, https://www.ema.europa.eu/en/documents/assessment-report/bovela-epar-public-assessment-report_en.pdf, https://www.ema.europa.eu/en/documents/product-information/bovela-epar-product-information_hu.pdf **Bovela liofilizátum és oldószer szuszpenziós injekcióhoz szarvasmarhák számára; Hatóanyag (lioilizátum):** Módosított élő BVDV⁻¹, nem citopatogén hatású, KE-9 kiindulási törzs: 10^{6.0}-10^{6.0} TCID₅₀ **, Módosított élő BVDV⁻², nem citopatogén hatású, NY-93 kiindulási törzs: 10^{4.0}-10^{6.0} TCID₅₀ **, *Szarvasmarhák vírusos hasmenését okozó vírus (Bovine Viral Diarrhoea Virus), **A szövettényeszetek 50%-át megfertőző dózis; **Javallatok:** Három hónaposnál idősebb egyedek aktív immunizálására a szarvasmarhák vírusos hasmenését okozó vírus (BVDV-1 és BVDV-2) által előidézett testhőmérséklet-emelkedés és fehérvérsejtszám-csökkenés minimalizálása, valamint a BVDV-2 által okozott vírusrités és virémia csökkentése céljából. Szarvasmarhák BVDV-1 és BVDV-2 elleni aktív immunizálására, a transzplacentáris fertőzés következtében perzisztensen fertőzött borjak születésének megelőzésére. Az immunitás kezdete: az immunizálás után 3 héttel. Az immunitástartósság: 1 év. **Ellenjavallatok:** Nem alkalmazható a hatóanyagokkal vagy bármely segédanyaggal szembeni túlérzékenység esetén. **Adagolás:** Feloldás után egy adagot (2 ml) kell beadni a vakcinából intramuszkuláris (i.m.) injekció formájában. **É.e.ü.v.i:** Nulla nap. Hűtve (2 °C – 8 °C) tárolandó és szállítandó. Nem fagyasztható. A liofilizátum és az oldószer tartalmazó injekciós üveg a külső csomagolásban tartandó. **Engedélyes:** Boehringer Ingelheim Vetmedica GmbH, 55216 Ingelheim/Rhein, Németország. **Vényköteles.** Kérjen állatorvosától vagy gyógyszerésztől további felvilágosítást! **Alkalmazás előtt, illetve további információért olvassa el a használati utasítást, vagy kérdezze a Boehringer Ingelheim képviselőt:** Boehringer Ingelheim RCV GmbH & CoKG Magyarországi Fióktelepe, 1095 Budapest, Lechner Ödön fasor 10., Tel.: 06 1 299-8900 • Fax: 06 1 299-8901, Email: ah.hu@boehringer-ingelheim.com . Tk.sz.: EU/2/14/176/001 (5 adag és 10 ml), EU/2/14/176/009 (25 adag és 50 ml).

A világvezető borjúitatási technológia már Európában is elérhető

Már több mint 70 hazai felhasználó!

Oltógyomor 2 órával a tejítást követően:

A táplálkozási eredetű hasmenést a vödörös tejításkor kimaradó nyálképződés okozza, amely miatt az oltógyomorban a tej pH-ja túl alacsony marad, és az egészséges alvadás helyett savanyodik. Emiatt a tej nem szilárdul meg a további emésztéshez, valamint a tejcukor lebontatlanul kerül a vékonybelekbe, ahol a kórokozók számára tápanyagforrást jelentenek.

Milkbar cumi

Egészséges egyenletes tejalvadás, 3 mg/g laktóz

Vödörös itatás

Darabos, savós tej, 12 mg/g feletti laktóz

HA A TEHENEK DÖNTHETNÉNEK, NEOMILKET VÁLASZTANÁNAK.

Az állomány jövőbeni egészségéért egy jó indulásra van szükség. A Neomilk® termékcsalád kiegyensúlyozott összetételét a költséghatékony borjúneveléshez és egy ellenálló, produktív állomány eléréséhez terveztük; ezáltal hozzásegítve a borjait és a gazdaságát a sikerhez.

© 2022, Cargill, Incorporated. All Rights Reserved - www.cargill.com

További információért
keresse a Cargill
borjú- és üszőspecialistáját!

Jakabné Fehér Nóra
borjú- és üszőspecialista
06 30 362 8131
nora_jakabnefeher@cargill.com

Cargill Takarmány Zrt.
1087 Budapest
Hungária körút 30.
vevoszolgalat@cargill.com

NeoMilk®
TEJPÓTLÓ TÁPSZER

PRID® DELTA

Szárnyaló
szaporodásbiológiai
eredmények

reprodAction™

Reproductive management in Action

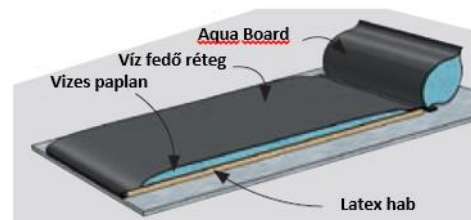
AQUASTAR

VÍZÁGYAS MATRAC + AQUABOARD SZÜGYTÁMASZ

Fekhely, melyben kombinálódik a kényelem, a puhaság és a tartósság

Az Aquastar Aquaboard-dal kiegészítve az alábbi előnyöket biztosítja:

- Kiküszöböli a felületi egyenlőtlenségeket
- Nem deformálódik, mert a víz révén mindig visszanyeri az eredeti alakját
- Az állat részére egy „úszó” állapotot eredményez, így széles alátámasztást garantál, amely biztosítja az ideális vérkeringést. Ez a tejtermeléshez ideális állapotot jelent.
- Könnyű tisztántartani, mert mindig visszanyeri az eredeti formáját, és így a folyadék garantáltan lefolyik róla, de akár nagynyomású vizes tisztítás is alkalmazható
- Nincs csánk horzsolódás
- A vízagy hűti a tehenet, ezáltal csökkenti a hő stresszt.
- Bokszonként napi 30 dkg szalmaszecskaival üzemeltethető
- Az Aquaboard illeszthető az adott tehénállományhoz, illetve boksza kialakításához
- Ha egyszer jól beállították a víznyomást a szügytámaszban, optimális fekvő helyzet jön létre és biztosítva van a mellső láb kinyújtása is
- A vízzel töltött szügytámasz lágyan állítja be a fekvési pozíciót, nem okoz sérülést.
- Garancia a matraca: 15 év (degresszív)

**Kellemes Karácsonyi Ünnepeket, Jó Egészséget és Boldog Új Évet kíván a
Dairy-Dáv Kft.!**

Méreték: 180 cm x100cm; 110 cm; 115cm;
120 cm; 125 cm, - bármilyen
bokszméretnél alkalmazható.

Vastagsága: 70 mm (30 mm vastag a latex
+ 40 mm a vizes paplan)

Latex hab fajsúlya: 220 kg/m³

Dairy-Dáv
Kft.

4002 Debrecen, Kádár dűlő 28/b.

Web: www.dairy-dav.hu

Tel/Fax: 52/310-931,346-917

E-mail: info@dairy-dav.hu

DeLaval csülökápolás

DeLaval R18P gumiburkolat

A DeLaval R18P gumiburkolat folytonos, rugalmas és tartós járófelületet biztosít. A tehén úgy érzi magát rajta, mintha csak a legelőn járna. Az R18P segítségével gyorsan megszüntethető a kemény és csúszós felület, amelytől rettegnek a tehenek. A rugalmas burkolatba belesüpped a csülök, így megfelelő komfortérzetet biztosít az állatok számára. Felülete csúszásmentes és könnyen tisztítható.

www.delaval.com/hu

 DeLaval

Drewitt és Goulbourne Kft.

Istállók csúszásmentesítése betonmarással

100%-os elégedettséggel

Már több mint 250 000 m² felmart terület!

Előzze meg a szétcsúszásokat!

Rövid határidőre vállaljuk
állattartó telepek beton padozatának csúszásmentesítését.

Megtérülése:
Egyetlen kieső állat értéke magasabb lehet, mint a betonmarás költsége.

Terméke

Arnold Gábor

Mobil: +36-30-55-78-824

E-mail: gabor1002@gmail.com

Kelet- és Észak-Magyarország

Szlovákia és Szerbia

Területi képviselő

Szabó Lajos

Mobil: +36-70-37-56-662

E-mail: lalesz32@gmail.com

Nyugat- és Dél-Magyarország

Románia és Szerbia

Területi képviselő

Dr. Dizseri András

Mobil: +36-30-93-95-051

Tel/fax: +36-25-461-052

E-mail: dizseri@freemail.hu

Ivarzás megfigyelő matrica

Borjú Mentő

Többféle Itatószelep

Bendőpumpa (drencs)

Infúzió

Borjú drencs itatók

Sperma melegítők

Szarvtalanító pisztoly

Tőgyápoló krém

www.Drewitt.hu

A következő szint

Hozzon ki még többet
a takarmányaiból!

MILKER FOLYÉKONY TAKARMÁNY

A tömegtakarmányok optimális
hasznosítását segítő termékünk,
amely használata javítja a tejtermelés
hatékonyságát a magasabb
szárazanyagfelvételnek és hatékonyabb
bendőműködésnek köszönhetően.

ÚJ, TOVÁBBFEJLESZTETT
ÖSSZETÉTEL

Fanon

nem trendeket követ,
HANEM NORMÁKAT ALAKÍT KI!

Horvátország legnagyobb takarmánygyártó,
növényolaj-ipari és préselvény-előállító cége,
valamint baromfi-integrátora.

Értékesítő kollégát keresünk!

Jelentkezés: posao@fanon.hr

Képviselőnk Magyarországon

Raffai János • +36/30/20-77-883
hungary@fanon.hr

Több tej a tartályban kevesebb erőfeszítéssel

Növelje a reprodukció pontosságát

Tudjon meg mindent teheneiről

Biztosítsa a tőgy egészségét

Tartsa kezében a takarmányhatékonyságot

Támogassa legeltetési stratégiáját

Lely Center Gödöllő
+36 70 382 1237
info@hun.lelycenter.com
lely.hu

Lely Center Gödöllő

VÉDELEM A TEHENEKNEK. GAZDASÁGOS ÖNNEK.
Mindenki csak nyer!

ÖN TUDTA

2015. szeptember 1-től a jódtól alapú fertőtlenítő szerek nem forgalmazhatók az Európai Unióban, amennyiben a gyártó vagy a jódtól aktív komponens beszállítója nem szerepel az engedélyezett biocid előállító, hatóanyag forgalmazói listában az idevonatkozó (BPR) rendelet 95. cikkének szerint.

„NE AGGÓDJON” – AZ ECOLAB IS SZEREPEL A FENT EMLÍTETT LISTÁBAN TŐGYÁPOLÓ TERMÉKEKRE VONATKOZÓAN, HARMÓNIABAN AZ IDEVONATKOZÓ (BPR) RENDELET 95. CIKKÉVEL.

Bővebb információ:
ECHA Európai Vegyi-anyag Ügynökség
<http://echa.europa.eu/>

JÓD alapú tőgyápoló termékek az ECOLAB-tól

- ▲ Hatékony fertőtlenítés
- ▲ Bőrpoló anyagokban gazdag összetétel
- ▲ Gazdaságos használat

Továbbá megfelel a biocid termékekre vonatkozó forgalmazásról és felhasználásról szóló előírásoknak (BPR, Regulation (EU) 528/2012)

ECOLAB®

TÉNYEK ÉS SZÁMOK

- ▶ A jód egy kémiai elem a francia kémikus, Bernard Courtois által felfedezve 1811-ben.
- ▶ A jód egy nagyon fontos humán étrend kiegészítő nyomelem, az egészséges pajzsmirigyműködés szempontjából. 2007-ben, 2 milliárd ember szenvedett jód hiányban.
- ▶ A PVP jód-komplex, polivinilpirrolidon és jód összetevőkből áll. Az ötvenes években fedezték fel (Shelanski, U.S.). Például, a tesztek során az Anti-bakteriális hatás vizsgálása során megállapításra került, hogy a PVP jód komplex kevésbé volt toxikus hatással az egerekben, mint az addig széles körben alkalmazott hagyományos jód oldat.
- ▶ A termék sikere a formulában rejlik - a minél hatékonyabb tőgyfertőtlenítéshez a lehető legtöbb szabad jód szükséges az oldatban, ami 1000-1500 ppm PVP jód-komplex tartalomnál van. Ezt a tartományt alkalmazzuk az Io-Shield D, Ioklar Super Dip D termékekben is.
- ▶ Minden nap, reggel és este, közel 1000.000 tehén élvezi az Io-Shield D tőgyfertőtlenítő védelmét Európában.

AZ ALÁBBIKBAN ISMERTETJÜK AZ ECOLAB ÁLTAL GYÁRTOTT JÓD ALAPÚ TŐGYFERTŐTLENÍTŐ TERMÉKEK NEVÉT:

Io-Shield D

Fizikai védőréteggel és fertőtlenítő hatással, fejés után alkalmazható

IoKlar Super Dip D

Jódos, bőrpuhító és fertőtlenítő termék, fejés után alkalmazható

IoKlar Multi

Fertőtlenítő jódos termék, mártásos, és permetezéses védelemhez, fejés előtt és után is alkalmazható

Fedezze fel az Ecolab jódos termékeinek jótékony hatását a tőgyhigiénében.

Bővebb információért keresse az Ecolab kapcsolattartóját, illetve kereskedőjét.

Fertőtlenítőszer használatakor ügyeljen a biztonságra. Használat előtt mindig olvassa el a terméken lévő címkét és a hozzá tartozó termékleírást.

Hivatalos nagykereskedő:

Animal-Hygiene Kft.

2370 Dabas, Ond Vezér u. 9/2

Tel: 30/229 6794, 30/952 9678, 30/334 2592

www.hu.ecolab.eu

ECOLAB®

Everywhere It Matters.™

A Schaumann szeléntartalmú nyalótálai szarvasmarhák részére

SCHAUMANN LECKMASSE

Ízletes nyalótál húshasznú és tejelő állatok számára egyaránt. Ásványi anyagokat, mikroelemeket és vitaminokat tartalmaz.

FERTILITY LICK (Rindamin Lick ATG Spezial) aminotrace

Tejelő tehenek, anyatehenek és üszők számára. Termékenységetjavító összetevőket tartalmaz, (béta-karotin, A-vitamin).

Schaumann Toxinkötő - SCHAUMASAN BASIS

CERAGEL

Tengeri alga kivonat megköti a toxinokat és az endotoxinokat is, stabilizálja a bélflórát

SCHAUMATOX & BENTONIT

Toxinkötők

Szarvas Péter - Kelet-Magyarország

+36 30 598 6531

Kovács Rita - Délkelet-Magyarország

+36 20 596 9015

Csóka István - Dunántúl

+36 20 390 3780

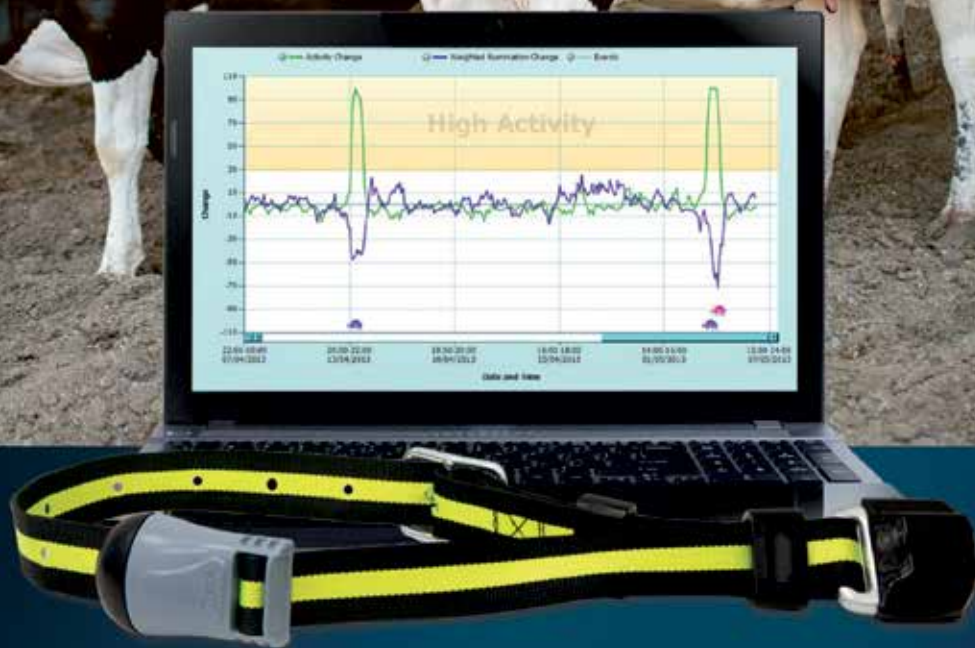
Bonnay Victor - ügyvezető

+36 20 316 7404

✉ info@schaumann.hu

🌐 www.schaumann.hu

Mesterséges intelligencia az Allflex-MSD-től Tehénfigyelés 365 napon át, napi 24 órában

Szabaduljon meg olyan felesleges költségektől, mint az állományszintű hormonkezelés!

Felejtse el a nyári tejtermelés visszaesést, a nyári termékenységmutató romlásokat!

A legkorábban ismerje fel a borjúkori problémákat és előzze meg azokat gyors beavatkozással!

Csökkentse a két ellés közötti időt 380 napra vagy az alá!

Érje el, hogy az első elléskori életkor 2 év alatt legyen!

HOGYAN?

- Maximális ivarzás (csendes ivarzás is) jelzés - ✓
- + Optimális termékenyítés - ✓
- + Vetélés, visszaivarzás jelzés - ✓
- + Takarmányváltás hatásának visszajelzése - ✓
- + Hőstressz riasztás - ✓
- + Egészségügyi megfigyelés minden életkorban - ✓
- + Veszélyhelyzeti riasztás minden életkorban - ✓
- + Heti szakmai menedzsment tanácsadás folyamatosan - ✓

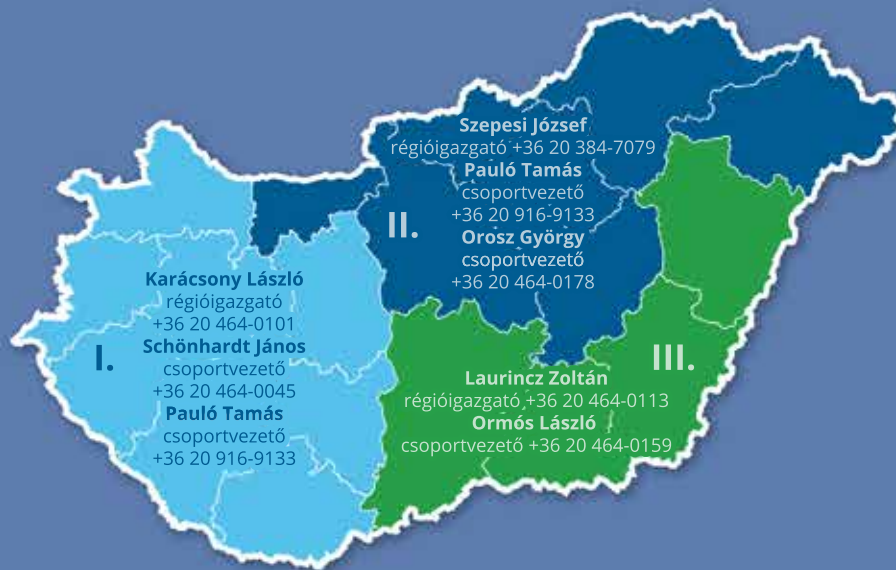
Mindösszesen: **PROFITNÖVEKEDÉS** - ✓✓

H-8500 Pápa, Jókai u. 76.
T/F.: +36 89 511 015 Mobil: +36 30 687 6102
www.fejesteknika.hu

Az Állattenyésztési Teljesítményvizsgáló Kft. két évtizede áll partnerei szolgálatában, értéként őrizve és a napi munkában alkalmazva a hazai termelésellenőrzés több, mint 100 éves tapasztalatát.

Központi titkárság • +36 20 406-7084 • atkft@atkft.hu

Tejvizsgáló Laboratórium • +36 20 229-4965 • kenez.arpad@atkft.hu

- **Teljesítményvizsgáló Részleg** • +36 20 229-4965 • tejlabor@atkft.hu
- **Analitikai és ÁEÜ Diagnosztikai Laboratóriumi Részleg** • +36 20 229-4965, +36 20 464-0147 • analitika@atkft.hu
 - o **Mikrobiológiai Laboratórium** • +36 20 562-3437 • mikrobi@atkft.hu

Takarmányozási Igazgatóság • +36 20 219-9512, +36 20 382 7153 • taklab@atkft.hu

Füljelző gyártó részleg • +36 20 464-0022 • enar.fuljelzo@atkft.hu

Somos Zoltán tenyésztési igazgató • +36 20 401-5936 • somos.zoltan@atkft.hu

Dr. Monostori Attila főállatorvos • +36 20 464-0147 • monostori.attila@atkft.hu

